

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Strada Baron L. Pop (Brassai-n.) 19

Ara 5 Lei

Közlönyvön hirdetések

Rudolf Mosse
S. A.

Str. Reg. Maria No. 36 Tel. 4-15

és a

Lloyd Express

Str. Geln. No. 26. Telefon 14-55

Hirdetési irodák vesznek e

oda közleményei

Mézeskalács reprizé
ez lesz holnap este
mely érdekességben
modernbb operetteket
legszébb, lehangula-
zenéjü operettjét, a
felújítani. A János
ennél szebb operet-
s, akik már látták
ézeskalácsot, most az
og hatni, mert telje-
l (Kondor Ibolykával,
Miklóssy Margittal,
Ibász Aladárral, Leó-
spekben) s a mellett
ar új kiállításban fog
a Mézeskalács. Epen
tben tartják meg a
Pénteken este és va-
rletfolymatban meg-
cses előadását.

nierje hétfőn este.
ez lesz hétfőn este
A világszerte méltán
nairónak egyik legér-
a IV. Henrik fog
kig tartó gondos és
etek után. A ragyo-
műnek, amely dia-
az egész világot, ez
nyelvű előadása.

on is, vasárnap is:
r akác. A Magyar
operette-udjongság,
akác, amelyet este-
nkak fogad a közön-
r, szombaton este 9
erletszünetben) és va-
brakor hetedszer kerül

enin Anna s Kettőn
rbo és John Gilbert
Karenin Annában,
earer megrázó művé-
tőn című film-udjón-
látható a magyar
k kezdete 3-kor, és
rak: 30, 20 és 10 lei.

kettős műsor a
n. A Cayennei po-
Kisasszony fizetek.
rt felülmúl érdek-
ez a briliáns kettős
től kezdve 3 napig
mházban. I. Cayen-
bánya. Kilencfelvoná-
a Zola világhírű re-
kettőt visszafojtja
almas, magával ra-
közönség. II. Kis-
felvonásos briliáns
Dina Grallával a fő-
félőrási kettős műsor
előadásban látható
szélfelhat órákor. A
műsor alkalmával
20 és 10 lei.

Uj Keletben

uszu készülőke

ényben

us hang-
cséges, csupán
locykusra van
lomás azonnal
nyeszen-
rádiót vesz, ugy
ülék nem ér-
n igényét

Oradea
usító
tenti címmel

1. számú...
1. díjazott...
X. évfolyam * 26. szám
1929
Október 24 Csütörtök
5690 év Tisri 20

UJ KELET

ZSIDÓ POLITIKAINAPILAP

A legutolsó bukás

Briand már sokszor alakított kormányt és sokszor mondott le kormányelnöki tiszttségéről. Am nem hisszük, hogy számos lemondása közül egyetlen is lett volna olyan, amelyik jelentőségben és történelmi súlyban a tegnapihoz hasonlítana. Briand tegnapi leszavaztatása e kor két végtelen járó eszmearamlatának és erővonalának összecsapásából keletkezett: a mindegyikön való béke s a mindenáron való harc két ellenpólusának összecsapásából, melynek villámszerű szikrája ezuttal a francia miniszterelnököt háritotta el az utból.

Briand leszavazói között ezuttal olyan párthoz tartozó egyének is részt vettek, akik nemhogy ellene volnának Briand békepolitikájának, hanem ellenkezőleg: keveselik azt. Komikus fordulat mindenestre, hogy a békét keveslők és a békét sokalók közösen háritották el utjukból a francia politikának ezt az évtizedeken át megszilárdított maradt, tehetséges figuráját, akinek számos páfordulását talán csak egyébként jóindulatu bohómiája és jóváhísi életlátása menti.

Baloldaliak és jobboldaliak összetartása Briand ellen: ez a francia politikai élet küszaltségéből, a demokrácia és a parlamentarizmus egyre bonyolultabb és egyre káotikusabb rendszereiből eredt; — olyan jelenség tehát, amely Európaszerte elgondolkozóvá teszi a demokrácia lényege fölött, még a demokrácia legbensőbb hievit is. Franciaországban a demokrácia nem tudta megteremteni a maga egészséges két-párt-rendszerét, mint Angliában, hanem különböző párttöredékeket dobott felszínre, amelyeknek az eszmei és programmatikus lényeg helyett inkább a szélsőséges érvényesülési vágy és egyesek törtétele volt a szülőanyja. Briand bukásához kétségtelenül ez a tény is hozzájárult, annak ellenére, hogy az egyes frakciók, amelyek leszavazták őt: külpolitikai orientáció tekintetében messze esnek egymástól.

Ezért nem lehet tudni ebben a pillanatban, hogy Briand bukását tulajdonképpen a német-francia közeledés elengedési okozták-e. A leszavazást nem egy elvi kérdés, hanem inkább egy napirendi indítvánnyal kapcsolatos bizalmi kérdés felvetése irányította, amely kifelé azt a látszatot kelti természetesen, hogy elvi differenciák a legélesebb formában fennállanak a francia jobboldal és a baloldal között, az kétségtelen. Hiszen csak a napokban fogták el azt a félőrtült földbir-
tost, aki a Briand békepolitikája miatt Briand ellen is merényletet akart elkövetni s ugyancsak a napokban olvashattuk, hogy a súlyos beteg Clemenceau volt kabinetfőnöke: Mardocque tábornok ligát alakított, amelynek az a feladata, hogy elgáncsolja a Young-tervezet franciarszági ratifikációját. A francia reakció egy vonalon halad tehát a német reakcióval, mely Huggenberg sajtókirály vezetése alatt ugyancsak akciót indított a Young-tervezet németországi ratifikációja ellen. Huggenberg, a jelek szerint az egyre tisztább és fölényesebb baloldali politikájú Németországban már meg is bukott, de Franciaországban a helyzet még nem ilyen tisztult, sőt a jelekből ítélve, nagyon is komplikált.

tikai befolyásukat féltik. Fokozza bennük ezt a nyugtalanságot MacDonald sikere is, főleg pedig az attól való félelem, hogy a tengeri leszerelési konferencián Franciaország földközi tengeri hegemoniája vereséget szenvedhet s általában Amerika és Anglia megegyezése Angliát, főleg pedig a munkáspárti kormány Angliáját teszi meg az európai politika irányító-jává is.

Briand, az eddig befutott hírek szerint, már is kijelentette, hogy nem óhajt újabb kormányalakítást vállalni. Utódjául Daladiert, a baloldali radikálisok elnökét ajánlotta s a baloldali sajtó hangja is örömmel állapítja meg, hogy Briand lemondásával a francia kamara baloldali pártjai felszabadultak a jobboldaliak gyámkodása alól. A jelek tehát arra vallanak, hogy legalább is pillanatnyilag, a francia kormányválság megoldása a baloldali kormányzás lehetőségeinek irányában mozog. Az pedig bizonyos, hogy nemcsak kimon-

dottan a szocialista párt, hanem a legkülönbözőbb elnevezésű polgári baloldali pártok is, így főleg Herriot radikális pártja: a német-francia közeledés és a Young-tervezet ratifikálásának hívei s amennyiben sikerül egymással kompromisszumra lépniök, úgy fölényesen verhetik vissza a jobboldali militarista és a németekkel való megegyezésre irányuló külpolitikai tettek ellen irányuló gáncsvetéseit. A belátás és a racionális szempontok tiszteltben-tartása legalább is ezt az irányt szabná elő.

A demokrácia mai, főleg pedig franciaországi értelmezésében azonban, mely az intrikáknak és a tényleges erőviszonyokat igen gyakran elgáncsoló és azokat politikai méreggel fertőző machinációknak tág teret enged, — nem lehet tudni, hogy milyen sakkhuzások fognak történni a baloldali törekvések elgáncsolására.

Holott a francia baloldal békepolitikájának győzedelmeskedése s általában elvi

szempontjainak gyakorlatba való átültetése esetén: az angol és az ugyancsak baloldali színezetű német kormányzat mellett Európa békéje, szocialis és gazdasági haladása olyan lendületet venne, melynek erővonalá végre kilenditné a megmozdíthatatlannak látszó és eszközeiben nem válogatós reakciót stabilitásából, — a bizalmatlanság légkörét minimális feszültségűvé nyomná le s utat engedne azoknak a szellemi és gazdasági áramlatoknak, melyek mindezeideg csak azért nem tudtak diadalmaskodni, mert a valóban demokratikus erők Európaszerte megoszlottak, frakciókra töredeznék és a végcélok tekintetében élesen elkülönöznek egymástól. De ezekben a válságos pillanatokban nem a végcélról van szó, hanem a momentáni helyzet megmentéséről. Ha a francia baloldali törekvések nem tudnának zöldágra vergődni, úgy Európa békéje ismét a bizonytalanságban veszne el. (s. l.)

Briand váratlan lemondása káotikus helyzetet teremtett a francia politikában

Paul Boncour baloldali többségen alapuló kormányalakítási terve került előtérbe

Tardieut is kombinálják a miniszterelnökségre. Briand elhibázott taktikájának köszönheti bukását? Daladiert ajánlotta utódjául a lemondott miniszterelnök

Páris, október 23. A francia kamara mai ülésén Briand kérte az interpellációk elhalasztását, amit azonban a parlamenti ellenzék nem fogadott el. A miniszterelnök ekkor felvetette a bizalmi kérdést és váratlanul kisebbségben maradt, mert a kamara 288 szavazattal 277 ellenében az ellenzék juttatta győzelemhez. Briand kormányával együtt levonja a leszavazás konzekvenciáit s beterjeszti lemondását.

Páris, október 23. Doumergue köztársasági elnök a kormányválság folytán megkezdte a politikuskok meghallgatását. Ma délelőtt elsőnek Bouisson kamarai elnök jelent meg előtte audiencián, majd fogadta Doumert a szenátus elnökét. Még semmi sem került nyilvánosságra abból, amit a törvényhozó testületek elnökei a kibont-

kozás lehetőségeként a köztársaság elnökének figyelmébe ajánlottak.

A délutáni órákban Doumergue kihallgatáson fogadja a nagyobb parlamenti csoportok és a főbb bizottságok vezető politikusait is.

A déli lapok közlése szerint valószínű, hogy az elnök újra Briand-t óhajtáná megbízni a kormányalakítással, de az már igen kérdéses, hogy a lemondott miniszterelnök a megbízatást vállalná-e. Politikai körökben nem tartják kizártnak, hogy Briand megtartja a kinevezendő kormányban a külügyminiszteri tárcát. Legújabb hírek Paul Boncour baloldali többségen alapuló kormányalakítási kombinációról szólnak.

miniszterként az új kormányban is okvetlenül helyet kell foglalnia. A lap azt hangoztatja, hogy a radikálisok nem külpolitikája miatt buktatták meg a kormányt. A Volonte csak koncentrációs alapokon álló új kormányt képzel el. A Matin Herriot-t kombinálja az új kormány külügyminiszterének. Lehetségesnek tartják Tardiennek, a lemondott kormány belügyminiszterének középpártiakból álló kormányalakítását.

A Daily Cronice szerint Briand távozása: csapás

Londonba a késő esti órákban érkezett a kormánybukás híre. A lapoknak nem volt idejük állásfoglalásra s legtöbb reggeli sajtóorgánium kommentár nélkül, vagy csak igen röviden foglalkozik az eseménnyel. A Daily Cronicle rövidre fogott cikkben nagy csapásnak tartja, hogy Briand távozik, mielőtt művét befejezhetné volna. A Morningpost szerint Briand elhibázott taktikájának tulajdoníthatja bukását. A lap azonban nem tartja kizártnak azt sem, hogy csak ügyes sakkhuzás akart lenni Briandtól a leszavaztatás ki-provokálása, hogy megszabaduljon a szélső jobboldal támogatásától. A Daily Telegraph közli tudósítójának jelentését, hogy a mostani káotikus helyzetben még senki sem tudja Párisban, hogy ki kerülhet kormányra.

A Times a hágai megállapodásokat félti

London, október 23. A Times cikke a Briand kormány távozását nemcsak Franciaország, hanem egyuttal egész Európa veszteségének jellemzi. A lap hangoztatja, hogy a miniszterelnök mindenkor a béke harcosa volt s nagy hiba, hogy most kényszerítik lemondásra, amikor a világ béke stabilizációját szolgáló terveinek megvalósításáról van szó. A lap annak a reményének ad kifejezést, hogy a jobboldal nem fogja veszélyeztetni a hágai megállapodások életbe léptetését.

Váratlanul érte Franciaországot Briand lemondása

Páris, október 23. A sajtót és a közvéleményt váratlan és meglepő fordulatként érte a kormány leszavaztatása és távoztása. Igaz ugyan, hogy Briand tizenkettedik kabinetje olyan többségre támaszkodott, melynek jelentős része békepolitikájával nem értett egyet, ennek ellenére senki sem várta volna a tegnapi kamarai eredményt. A többséget még Poincare is csak nehezen tudta összetartani, de ilyen korai bomlásra épen tegnapra nem volt várható.

Különös képet nyújtott a szavazás. A francia-német közeledés hívei egy táborban találták magukat, az ellenzéken a rajnai kiűritést ellenző politikai frakciókkal. A kormány ellen szavazott az egész baloldal és a jobboldali Murraine csoport nagyobbik fele. Montigny radikális képviselő, aki a kormány bukását előidéző javaslatot előterjesztette, a kamara ülése után kijelentette, hogy a radikálisok Briandban biznak, de nem az egész kormányban.

Briand örül, mert kipihenheti magát

A szavazás eredményének kihirdetése után Briand és kormánya elhagyta a ka-

mara üléstermét. A kormány tagjai a köztársasági elnök palotájába mentek, ahol a miniszterelnök előterjesztette miniszteriuma lemondását, amit az elnök elfogadott. A miniszterek este háromnegyednyolckor távoztak a palotából. Briand még tíz percig ott maradt Doumerguenél, majd ő is távozott.

Távozóban kijelentette, hogy most már legalább kipihenheti magát és annak a reményének adott kifejezést, hogy senki sem fogja nyugalmát megzavarni.

Politikai körökben úgy tudják, hogy Briand Daladiert jelölte meg azt a politikust a köztársasági elnök előtt, aki a siker legtöbb reményével kormányt alakíthat.

Általános a vélemény, hogy a válság hosszú lesz s a kibontakozás még sok nehézségbe fog ütközni.

A jobboldali sajtó súlyos bonyodalmaktól tart, a baloldali lapok pedig örömet fejeznek ki afelett, hogy a baloldal végre felszabadult a jobboldal gyámkodása alól.

Herriot-t kombinálják külügyminiszternek

Az Oeuvre szerint Briandnak külgy-

Edison az általa feltalált izzólámpa 50-ik születésnapján beszél életmunkájáról

A mozgófénykép, a gramofon, a távirógép, a diktaphon feltalálása és az írógép tökéletesítése fűződik Edison nevéhez, akinek mintegy 900 szabadalmát használják az egész világon

Megírta tegnapi számában az Uj Kelet, hogy az izzólámpa feltalálójának ötvenedik évfordulója alkalmából egész Amerika pazar ünnepeket rendezett az agg feltaláló Edison Alva Tamás tiszteletére. Természetes, hogy a többi világérsz is kivészi részét ezekből az ünnepekből, hiszen ez a találmány egyformán nagy jelentőséggel bír az egész emberiségre.

Az izzólámpa feltalálása átforgatta az egész életet. Mert nemcsak abban van a jelentősége, hogy a gyertyákat és lámpákat felváltotta a nagyobb erősségű fényforrás, de a villany lehetővé tette, hogy egész élet tempója meggyorsuljon, hogy az éjszakák nappallá legyenek és átalakuljon a közlekedés rendje. Edison, a feltaláló, aki az izzólámpán kívül egész sereg korszakalkotó találmánnyal ajándékozta meg az emberiséget, ma 83 éves öreg ur, évek óta teljesen süket, de még ma is dolgozik és olyan tervei vannak, amelyek fiatal fantasztákat is megszágyeníthetnek. Edison amikor ma visszapillant a pályájára, nem elégszik meg azzal, amit alkotott, hanem új alkotásokon gondolkodik.

Az ötvenéves évforduló alkalmából az újságírók serege kereste fel Edisons, aki nagyon érdekes dolgokat mondott. — A zseniális találmányok — mondotta — tulajdonképpen csak egy százaléka inspirációból és 99 százalék ve-rejtekéből állanak.

Ennek a felfogásnak helyességét igazolják összes találmányaim, különösképpen az izzólámpa. Sokan próbálkoztak meg előttem s talán több tudással, mint én ennek a problémának a megoldásával. Mindenekelőtt a két fizikusról, Groverről és Swanról kell megemlékezni. Az ő eredményeik sántikáltak, de nem azért, mintha a kellő inspiráció hiányzott volna. Náluk a szorgalom hiányzott, — nem szántak elég verejtéket a munkájukra. Ha én és hű asszisztensem: Bachelor, nem dolgoztunk volna hangyaszorgalommal, sohasem jutottunk volna el ehhez a nagyjelentőségű találmányhoz. Már sokkal az első izzólámpa megkonstruálása előtt foglalkoztam azzal a kérdéssel, hogy hogyan lehet megtalálni az izzólámpát, mely egyenletesen vezeti mindenütt a világosságot.

Hosszu és aprólékos munka volt, amíg az üvegharangban megszenesített cémaszál, amelyet légmentesen elzárt burába forrasztottunk be, valóban izzott. Ez volt az első eredmény, de ez még csak a kezdetek kezdete volt. Az igazi hangyamunka csak ekkor kezdődött: meg kellett találni azt az anyagot, amelyik a legalkalmasabb arra, hogy izzószáll legyen. Megpróbálkoztunk fával, csak úgy, mint a szalmaszállal. Végül is egy bambuszszál bizonyult a legalkalmasabbnak. Ezt a bambuszszálat egy japán hölgy legyezőjéből vágtam ki. Mindezek után nyilvánvaló, hogy hogy az állításom helyes:

minden jelentős találmányban sokkal nagyobb része volt a szorgalomnak és a munkának, mint a zsenialitásnak. Más találmányaimnál, így például a fonográfnál, ugyanezeket a tapasztalatokat tettem.

Ezután még elmondotta Edison, hogy nem is gondol arra, hogy nyugalomba vonuljon.

— A fiatal gárdából — mondotta — már kiválasztottam az utódomat. Ő most a műgyegetemen tanul és a laboratóriumomat csak 17 év múlva szándékszem

átadni neki.

En ugyanis bizonyos vagyok abban, hogy századik születésnapomat még ebben a laboratóriumban, munkaközben fogom megünnepelni.

A legbiztosabb és legjobb életelikszer a munka és a mértékletesség. En már sokkal az alkoholtalalom bevezetése előtt kifejezett ellensége voltam a szesz italoknak és soha életemben nem ittam se bort, se sört, se pálinkát.

Végül pedig elmondotta az újságíróknak az agg feltaláló, hogy főszórákozása a film és hogy minden héten legalább egyszer moziba megy.

Az izzólámpa évfordulójával kapcsolatban érdekes felsorolni Edisons leghíresebb és legfontosabb találmányait. Ezek kronológikus sorrendben a következők:

Táviró-készülék, mellyel percenként háromezer szót lehetett továbbítani, találmány, mely lehetővé tette, hogy egy dróton egyidejűleg négy táviratot

továbbítsanak, irányonként kettőt;

sokszorosítógép;

az írógép tökéletesítése;

a szemcsés mikrofon feltalálása, mely tökéletesítette a telefont;

új táviratfelvevő-készülék az „Elektro-Motograph”;

a „Tasimeter”, melynek segítségével a távolbanlévő testek (pld. égitestek) hőmérsékletét lehet mérni;

a gramofon;

az izzólámpa;

a mozgófénykép (Edison találta fel a most is használatban lévő filmfelvevő gépeket);

a „Kinetophon”, melyből később a zenélő- és beszélőfilm fejlődött ki;

a diktálógép;

— ezeken kívül körülbelül 900 szabadalom szól Edisons nevére, ezeknek nagyrésze még ma is használatban van.

...A 83 éves feltaláló pedig még most is laboratóriumában ül és új találmányokon dolgozik.

X.

Nem hagyja magát degradálni egy húsz évre ítelt szakaszvezető

A szeretője meggyilkolásáért elítelt fegyenc semmi áron nem akarja nhagyni celláját

Bucuresti Bukarest, október 23. (Az Uj Kelet tudósítójától). A bukaresti hadbíróóság nemrégén tárgyalta Alexiuszakaszvezető bűnperét, aki a Parcul Carolban sétálva, több késszurással halálra sebezte barátját. A szakaszvezető tettének okát azt adta elő, hogy féltékeny volt. A hadbíróóság azonban nem vette figyelembe az esküdtszék által hasonló perekben az utóbbi időben teremtett joggyakorlatot és 20 esztendői kényszermunkára ítélte Alexiut. Az ítélet a szakaszvezető degradálását is magába foglalta és a lefokozás ceremóniájának tegnap reggel kellett volna az egyik bukaresti kaszárnyában végbemennie.

A kitűzött időben a kaszárnya udvarán megjelentek az összes bukaresti ezre-

dek szakaszai, kört formáltak és a kirendelt tisztekkel együtt várták a lefokozás ceremóniájának végrehajtását. Hosszu percek, sőt félórák teltek el, anélkül azonban, hogy a lefokozásra ítelt szakaszvezető feltűnt volna a láthatáron. Jó idő eltelte után végre megérkezett a kocsis, amelyet Alexiu után küldtek a katonai börtönbe, — üresen. Kiderült, hogy Alexiut azért nem hozták el a lefokozás színhelyére, mert a szakaszvezető egész egyszerűen kijelentette a börtönben, hogy ő celláját el nem hagyja. A nyakas szakaszvezetővel szemben az összes argumentumok hiábavalónak bizonyultak és így a lefokozás elmaradt, a látványosságra összegyűlt publikum és a kirendelt századok doszavégezetlen elszéledtek.

Trozkij nem kapitulált, hanem a kommunista pártba való fölvételt is propaganda célokból kérvényezte

Konstantinápoly, október 23. Az Oroszországból száműzött Trockij ezidőszert a Marmora tengeren lévő Principe szigeten tartózkodik. Csak a jövő hónapban fog Konstantinápolyba visszatérni. A száműzött orosz népbiztos egy német újságíróval beszélgetést folytatott a Trockij-hívek kapitulációjáról.

Trockij a híresztelésekre a következőket mondotta:

— A kapitulációról szóló hírek nem felelnek meg az igazságnak. A hírek

MA

8 óraker tartja alakuló ülését

a Jewish Agency erdélyi iniciatív komitéja

a Kereskedelmi és Iparkamara nagytermében

A Jewish Agency kérdésének előadói:

Dr. Balázs Endre, Heves Vilmos, Dr. Fischer J., Dr. Kertész J.,

Palesztina kérdéséről referálnak:

Dr. O. Abeles Wien, Dr. Rachel Klompus Reval és Zwi Levanon Jeruzsálem

Minden kolozsvári zsidó ott legyen.

Nagy textílcég megbízható, agilis, garancia-képes, lehetőleg megyeszékhelyen lakó

Rayonképviselőket

keres magánfelek látogatására. „Nagy jutalék” jellegre szóló levelek Elekes Hírlap-iroda Brasov küldendőik

Értesítés!

A híres

„Három Korona” selyem harisnya

gyár az őszi és téli szezonra

„Három Korona” cérna harisnyát

dobott a piacra. Ennek a harisnyának megvan minden kívánt tulajdonsága. Kielégít minden modern igényt elegancia és finomság tekintetében és rendkívül rugalmas lévén a láb minden formájához teljesen hozzásimul.

A „Három Korona” cérna harisnya

az igazi higiénikus harisnya és a legkiválóbb külföldi orvosi tekintélyek

igazolták, hogy ez a harisnya megóv a kószvénytől, reumától.

egyébként onnan keletkeztek, hogy néhány száz deportált tagja a kommunista pártnak nyilatkozatot adott be az orosz kommunista párt vezetőségéhez, amelyben arra kéri a pártot, hogy vegye fel őket ismét tagjaik közé. Ezt a nyilatkozatot én is aláírtam. A nyilatkozatnak semmi közössége nincs Radek és mások kapitulációs nyilatkozataival, amelyek úgy szólnak, hogy lemondanak az ellenzéki programról, beismerik hibájukat és kéri, hogy vegyék fel őket ismét a pártba. Rakovszkinak a nyilatkozata, amelyet az ellenzék vezető elemei is elfogadtak, a következőképpen szól:

„Mint hogy az események igazolták az ellenzéki program eszméit, felhívlak benneteket, hogy azt a hibát, amit elkövetetek azzal, hogy bennünket kilöktetek a pártból, tegyétek jóvá azzal, hogy nyomban visszavesztek bennünket.”

Az újságíróknak arra a kérdésre, vajjon remél-e ettől a nyilatkozattól gyakorlati eredményt, Trozkij így felelt:

— Nem, ezt nem remélem, ha a pártba való visszavételt kell érteni alatta és pedig az azonnal való visszavételt.

— Mi tehát a nyilatkozat közvetlen célja? — kérdezte az újságíró.

— A cél a szövegezésből nyilvánvaló — mondotta Trozkij. Az oppozíció a párhívek tömegei előtt dokumentálja, hogy hűségesen kitart az októberi forradalom és a szovjetkőztársaság mellett. Ez az egyetlen mód és forma arra, hogy az ellenzék befolyást gyakoroljon a pártba, ez pedig semmiképpen sem jelenthet kapitulációt.

November 20

A gyanútlan olvasó nyilván csodálkozva kérli: miért került ez a szürke naptári dátum e cikk élére, miben különbözik ez a nap a többi napoktól? Sokban és főként egyben. Ezen a napon tartják meg a kolozsvári zsidó kórházgyesület sorsjátékának húzását, amikor is több mint 2000 nyeresemény közel hárommillió lei értékben kerül kiosztásra. Sok ezer ember várja erdélyben szívdobogva ezt a napot, mert hiszen ez az első alkalom, amikor egy valóban komoly sorsjáték nyereseménei húzásra és főként kifizetésre kerülnek. November 20-ika emlékezetes lesz mind azok számára, akik ebben a sorsjátékban résztvesznek és sokan, nagyon sokan életük végéig ünnepnapnak fogják tekinteni ezt a dátumot, amikor megragadták életük szerencsés pillanatát. Hiszen egyetlen zsidó kórházszorsjegy révén könnyűszerrel olyan vagyonhoz juthat, aminőt csak a legritkább emberek tudnak egy egész élet verjétes munkájával megszerezni.

Immár veszedelmesen közeledik november 20-ika, a zsidó kórházszorsjegyek húzásának napja. Mindenkinek, aki szívén viseli saját maga és családja jövőjét és boldogságát, melegen ajánljuk, hogy amennyiben még nem vett, sürgősen szerezzen be zsidó kórház szorsjegyet, hogy el ne essék ettől az oly ritkán kiálló nagy szerű lehetőségétől.

A külföldi fenyegetés a jele

Madgearu és t

Bucuresti-Bukarest Kelet tudósítójától szerkesztője felkérte a napokban hármas és kereskedelmi megkérdezte tőle, vált ki a külföldön a többibben meg hogy kormányrak fogják respektálni ti kormány által. A „Viitorul” is meg hangsúlyozza, hogy rális kormány mó zeti-parasztpárt ő stomirozni fogja lapadásokat, ame köttő a külföldön

Madgearu az a következőket v

— „Azok a figy ket a liberális pá semmilyen vissza nemzetközi közvé Maniu kormány mány, amely egy parlamentre táma óta egymást válto mányok szerződő liárdos károkat o — mi respektáltu hogy a külföld me ségesek Bratianu

A nyugaton Bra ségét és ellenőrizh sait már régen módon értékelni. az érdekel, hogy vényesek legyenek ket szolgálják. Se eddig tettünk me mert semmi törvé követtünk, se nei ügyi érdekcsoport — Válaszképen mezetem valami

Térjen eszéhez e most, míg ideje v ják felelősségre v megtakarított pén nier és az I. R. F rális társaságokba megtakarított pé látják, míg ugyan saságok vezetői lan fényűzésben é

Politikai körökt nyilatkozatát, kül tilához intézett sz tálják.

Jorga ba akar a cíóval sz

Bucuresti-Bukarest Uj Kelet tudósítójá folyamán politika esett arról, hogy hoz való közeled kollaborálás fogja parasztpárt és Jor zött. Arról volt s lasztják meg a k arról is beszéltek a kormányba. Eze okot, hogy Jorga kérdésében Maniu szerepelt és hogy időben gyakrabba gedését a nemzeti működésével szer párhívei néhány lést tartottak, an vaslatba foglalva hogy tisztázza a közötti viszonyt.

Jorga válaszké hívelhez, amelybe Önök azt akarják vajjon a kormány annyira hatalma hiszi magát, hogy bárkit is figyelem a párt nem érti-e

A külföld nem ijedt meg a liberálisok fenyegetésétől, hogy stornirozni fogják a jelenlegi kormány összes törvényeit

Madgearu éles támadása Bratianu Vintila külföldi propagandája ellen. Jorga szabad kezet nyújtott párhíveinek, hogy koalícióról tárgyaljanak a kormánypárttal

Bucuresti-Bukarest, okt. 23. (Az Uj Kelet tudósítójától). — A „Curentul” szerkesztője felkereste a külföldi utjáról a napokban hazatért Madgearu ipar- és kereskedelemügyi minisztert és megkérdezte tőle, milyen impressziót vált ki a külföldön a liberálisoknak az a többizben megismételt kijelentése, hogy kormányra kerülésük esetén nem fogják respektálni a nemzeti parasztpárti kormány által aláírt szerződéseket. A „Viitorul” ismeretesen nap-nap után hangsúlyozza, hogy az eljövendő liberális kormány módosítani fogja a nemzeti-parasztpárt összes törvényeit és stornirozni fogja mindazokat a megállapodásokat, amelyeket ez a kormány kötött a külföldön.

Madgearu az újságírók kérdésére a következőket válaszolta:

— Azok a figyelmeztetések, amelyeket a liberális párt a külföldre küld, semmilyen visszhangra nem találnak. A nemzetközi közvélemény tudja, hogy a Maniu kormány alkotmányos kormány, amely egy szabadon választott parlamentre támaszkodik. Ha a háború óta egymást váltó hatalombitorló kormányok szerződéseit, — melyek millió károkat okoztak az országnak, — mi respektáltuk, akkor természetes, hogy a külföld megérti mennyei nevetéseket Bratianu Vintila kilengései.

A nyugaton Bratianu Vintila személyiséget és ellenőrizhetetlen megnyilatkozásait már régen megtanulták a kellő módon értékelni. Bennünket kizárólag az érdekel, hogy kötelezettségeink törvényesek legyenek, és hogy a közérdeket szolgálják. Semmi abból, amit mi eddig tettünk meg nem támadható, mert semmi törvényellenességet el nem követünk, se nem favorizáltunk pénzügyi érdekcsoportokat.

— Válaszképpen azonban én is figyelmeztetem valamire Bratianu Vintilát: Térjen eszéhez és okoskodjék meg most, míg ideje van s amíg nem fogják felelősségre vonni azok, akik utolsó megtakarított pénzüket a Creditul Minier és az I. R. P. D.-hez hasonló liberális társaságokba investálták és akik megtakarított pénzüket veszélyeztetve látják, míg ugyanazon idő alatt a társaságok vezetői palotákban és hallatlan fényűzésben élnek.

Politikai körökben Madgearu éles nyilatkozatát, különösen Bratianu Vintilához intézett szavait élesen kommentálják.

Jorga baloldali koncentrációt akar a jobboldali koncentrációval szemben.

Bucuresti-Bukarest, október 23. (Az Uj Kelet tudósítójától). Az elmúlt hetek folyamán politikai körökben sok szó esett arról, hogy Jorgának a kormányhoz való közeledését rövidesen aktív kollaborálás fogja követni a nemzeti parasztpárt és Jorga nemzeti pártja között. Arról volt szó, hogy Jorgát választják meg a kamara elnökének, sőt arról is beszéltek, hogy Jorga belép a kormányba. Ezekre a hírekre az adott okot, hogy Jorga a régensválasztás kérdésében Maniu első tanácsadójaként szerepelt és hogy a professzor az utóbbi időben gyakrabban fejezte ki megelégedését a nemzeti-parasztpárti kormány működésével szemben. A professzor párhívei néhány nappal ezelőtt gyűlést tartottak, amelyen határozati javaslatba foglalva, kérték vezérüket, hogy tisztázza a párt és a kormány közötti viszonyt.

Jorga válaszképpen levelet intézett híveikhez, amelyben a következőket írja: Önök azt akarják megtudni tőlem, hogy vajjon a kormányon levő párt ma is annyira hatalmasnak és istenítettnek hiszi magát, hogy feleslegesnek tartja bárkit is figyelembe venni s vajjon ez a párt nem érti-e meg, hogy a jobb-

oldali koncentráció után elérkezett a baloldali pártok koncentrálásának ideje. Erre nem válaszolhatok Önöknek én nem „tárgyalok” elvből és temperamentumomnál fogva. Ha Önök meghozzák ezt az áldozatot a közület olyan becsületes elemekkel fog gazdagodni, amelyeknek hiánya erősen érződik.

Mint látható ebből a levélből, Jorga szabad kezet ad híveinek, hogy tárgyalásokat folytassanak a kormán-

nyal való együttműködésről, — ha akarnak. A „Cuvântul” értesülése szerint a jorgisták meg is fogják kezdeni ezeket a tárgyalásokat, amelyeknek eredményeképpen a kormány minden valószínűség szerint támogatni fogja egy legközelebbi időközi választáson Tașca egyetemi tanár, Jorga egyik legintimebb híveinek megválasztását. Igen érdekes az, amit Jorga a pártok csoportosulásáról írt. A jobboldali kon-

Előlről kezdik a lupényi véres események vizsgálatát?

Az ügyész szerint a vizsgálat teljes rekonstrukciójára van szükség. A védők személyében a politikai pártok fognak felvonulni a monstre pör tárgyalására

Cluj-Kolozsvár, augusztus 23. A lupényi augusztus 6-iki véres eseményekben a vizsgálat a dévai ügyészségen a befejezéséhez közeledik, ugyanarra a vádirat megszerkesztése után a tárgyalás határ-ideje is kitűzhető lesz.

A vádlottak védelmére az összes érdekelt pártok felvonultatják ügyvédeként és így a monstre tárgyaláson olyan harca van kilátás, amilyen a dévai törvényszék falai között még nem zajlott le. A különböző pártok exponensei a tárgyalás folya-

mán más-más okokra akarják visszavezetni a szomorú eseményeket, a melynél a döntő ütközetet a tárgyalás napján fogják megvívni.

Tudomásunk szerint a két főváltott: Munteanu és Buciumanu védelmét dr. Popa Petru dévai ügyvéd vette át, Moldovan Martint, a lupényi vasas csoport elnökét dr. Lucian és más szociáldemokrata ügyvédek fogják védeni, a többi vádlottaknak pedig, akik közül 32 már szabadja-ban van, Dr. Almasan Agoston dévai ügyvéd látja el a védelmét, akinek Dr. Pat-

centráció alatt kétségkívül a liberálisok és az avarészkanusok együttműködésére gondolt Jorga professzor, amellyel szemben egy Maniu-Jorga-Lupu koalíció képezne a román politikai közélet baloldali koncentrációját.

Itt említjük meg, hogy az a meleg személyi barátság és évekig tartó politikai együttműködés, amely Jorga és Averescu között esztendőkn át fennállt, a néppárt liberálisbarát politikája és Jorga nemzeti-parasztpárti orientációja miatt meglehetősen brúszk módon megszakadt. Averescu tábornok cikket írt az Indreptareban, amelyben többek között eltévelyedettnek nevezi Jorgát. Jorga válaszában, amelyet a „Neamul Románesc” tegnapi száma közölt, arra figyelmezteti Averescut, hogy most azokkal konspirál, akik csak gunytárgyat láttak benne a multban és fognak látni a jövőben is.

rașcanu, Zissu és Vicol bukaresti ügyvédek ígérték meg a védelemhez a segítségüket.

A tárgyalás iránt már most nagy az érdeklődés, amennyiben több külföldi reprezentánsa a munkásságnak ígérte meg a részvételét. Mint utólag értesülünk, a legutolsó letartóztatási parancs törvényszéki megerősítésénél az ügyész beharangozta, hogy az egész vizsgálatot valószínűleg rekonstruálni kell, ami a tárgyalást előrelátólag néhány hónapra ki fogja tolni.

Bukarestben carlista programmal új napilap indult meg,

amely első számában hazatérésre bűzditja az extrónörököst

A „Matin” munkatársának feltűnésteltő cikke egy lengyel lapban a Károly kérdésről

Bucuresti-Bukarest, október 23. Az Uj Kelet beszámolóit annakidején arról a cikksorozatról, amelyet Nae Jonescu neves román publicista és egyetemi tanár, a „Cuvântul” főszerkesztője indított Károly extrónörökös érdekében. Nae Jonescu, aki néhány hónappal ezelőtt meglátogatta a herceget, dokumentumokkal és nyilatkozatokkal bizonyította lapjának hasábjain, hogy Károly herceget kényszerítették a trónról való lemondásra és hogy az extrónörökösnek Romániából való eltávozása kizárólag Bratianu Jonel manővereinek tudható be. A továbbiakban a bukaresti publicista rámutatott arra, hogy a liberális kormány hatalmas kénhálozatot szervezett meg az extrónörökös körül, akinek házáat éjjel, nappal fizetett ágensok figyelték és minden lépéséről azonnal telefonon tettek jelentést a párisi román követségnek. Kimutatta Nae Jonescu, hogy azok a hírek, amelyek szerint Károly a nemzeti-parasztpárt tavalyi gyulafelhívári nagygyűlésére repülőgéppel akart eljönni és összeesküvést szőtt saját fia ellen, — teljesen alaptalanok.

Erőteljes carlista mozgalom indult meg Bukarestben.

A „Cuvântul” cikkei nyomán, de különösen a régensválasztással kapcsolatos incidensek következtében, bukaresti jelentés szerint, politikusok, egyetemi tanárok és intellektuelek között egyre erősödő carlista mozgalom indult meg. Bukarestben a mai nappal egy

napilap jelent meg, amelynek nyilvánvaló célja az, hogy a károlypárti mozgalmat támogassa. A lap címe: „Tara” (az Ország), szerkesztője Jon Catina újságíró. A lap 1871-ben indult meg, közben azonban hosszú éveken keresztül szünetelt. Az első oldalon nagy cíkkel közöl a lap, ezzel a címmel: „Jöjjön Károly herceg. Elérkezett a pillanat.” A cikk szerint, Károly herceg visszatérése az egyetlen megoldás volna a Ferdinánd király halála óta állandóan nyitl alkotmányos válság, de a politikai krízis számára is. A herceggel igazságtalanság történt, amelynek reparálását az egész ország kívánja. Ferdinánd király fiának el kell foglalnia Románia trónját. A legutóbbi zavaros események bebizonyították, hogy mennyire hiányzik az ország politikai életében a királyi tekintély egyensúly ereje. Ferdinánd király még életében vissza akarta hozni az országba fiát, ám Bratianu Jonel ellenszögült a királyi akaratnak, mert úgy vélte, hogy ezzel pártjának érdekeit szolgálja.

Egy lengyel lap szenzációs cikke.

Az Adeverul ma délutáni számában leközli azt a cikket, amely Henry de Korab, a „Matin” neves munkatársának tollából egy lengyel lapban, a Kurjer Cervoniben látott napvilágot. „Károly herceg nem hagyja magát legyőzteni, — írja a francia újságíró. Hívei állandóan hangoztatják a nagy világ-lapok szerkesztőségeiben és a követ-

ségeken, hogy a régenstanács napjai meg vannak számlálva s hogy a herceg rövidesen visszatér, hogy elfoglalja Románia trónját. Ezzel a visszatéréssel, amelyet ma csak Bratianu Vintila ellenez, helyreállna a normális helyzet Románia alkotmányos életében. Mihály király az lesz, aminek egy pillanattig sem szűnt meg lenni, Románia trónörököse”.

— Csicserinnek még folytatni kell kuráját. Wiesbadenből jelentik: Csicserin orosz külügyi népbiztos egészségi állapotáról kiadott jelentés szerint a népbiztosnak még folytatnia kell kuráját s egyelőre nem gondolhat arra, hogy hivatalát Moszkvában átvethesse.

— Garami és Buchinger visszatérésének ideje bizonytalan. Budapestről jelentik: A szociáldemokrata párt cáfolja a lapoknak azt a híret, hogy Garami és Buchinger ma megérkeznének a fővárosba. A párt szerint visszatérésük ideje még bizonytalan.

— Farkascordák garázdálkodnak Ruzsinszkóban. Prágából jelentik: Ruzsinszkóban, Técső környékén farkascordák tüntek fel, amelyek máris nagy károkat okoztak az állatállományban. Liptóme gyéből medvék garázdálkodásáról érkeztek hírek. A vadállatok korai megjelenése a falvak határában kétségtelen előjele a várható nagy télnek.

— Visszavezényeltek egyes csapat-testeket Palesztinából. Londonból jelentik: Jeruzsálemi jelentés szerint angol katonai szakértő bizottság megvizsgálta a palesztinai helyzetet és úgy találta, hogy egyes odavezényelt csapat-testeket most már veszély nélkül visszahozhatják Palesztinából. A szakértő bizottság véleménye alapján holnap egy zászlóaljat behajóznak Egyiptomba az Alamintól nyugatra eső északnyugati partvidék irányába.

Urania Mozgó

mai kezdettel mutatja be a szezon legjobb kalandorfilmét

Egy ezer ellen

izgalmas kalandordráma, szenzációs mutatványokkal, főszerepben még a Harry Piel is felülmúló

Carlo Aldini

Mon Erofilm

és!

m Korona“
n harisnya

m Korona“
harisnyát

a haris-
te kívánt
minden
cia és fi-
rendki-
láb min-
a hozzá-

m Korona“
harisnya

risnya és
külföldi
élepek

harisnya
ecumától.

etkeztek, hogy né-
gája a kommunista
adott be az orosz
tőségéhez, amelyben
gogy vegye fel őket
dzt a nyilatkozatot
ilatkozatnak semmi
és mások kapita-
amelyek ugy szől-
s az ellenzéki prog-
bájukat és kéri,
t ismét a pártba.
tkozata, amelyet az
is elfogadtak, a

ények igazolták az
méit, felhívtak ben-
bát, amit elkövet-
nünket kilöktetke
azzal, hogy nyom-
nünket.”

a kérdésére, vajjon
szózatól gyakorlati
y felett:

emélem ha a pártba
rteni alatta és pe-
szavételt.

latkozat közvetlen
újságíró.

esből nyilvánvaló
Az opozíció a
ött dokumentálja,
az októberi forra-
ársaság mellett. Ez
ma arra, hogy az
akoroljon a párt,
em jelenthet kapi-

er 20

nyilván esodálkozva
a szürke naptári
ben különbözik ez

? Sokban és főként
tartják meg a ko-
yesület sorsjátéká-
s több mint 2000

millió lei értékben
zer ember várja er-
zt a napot, mert

m, amikor egy va-
nyereményei hu-
zetésre kerülnek.

ezetes lesz mind-
ben a sorsjátékban

nagyon sokan éle-
t fogják tekinteni

regagadták életük
zen egyetlen zsidó

nyűszerrel olyan
hót csak a legrit-
gy egész élet ve-
szerezni.

közéledik novem-
nászsorsjegyek hu-
kinek, aki szívén

saládja jövőjét és
lujuk, hogy ameny-
ürgösen szerezen
yet, hogy el ne
kiutáló nagy-

IRÓK ÉS IRÁSOK

Komor András Fischman S.
utódai

Egy vidéki zsidó kereskedőcsalád fel-
lendülése, tündöklése és külső meg bel-
ső összeroppanása: ez a témája a
könyvnek. A mai élet, a kispolgári, vi-
déki társadalom, annak harca a pénz-
ért és a pénzzel, a zsidóság küzdelme
önmagá zsidóságával s a környező s
öt befogadni nem akaró nem-zsidók-
kal, a polgári család életében megbúvó
mindenfélle idegesség, a házastársak
apró veszekedéseitől addig az összeüt-
közésig, amelyben gyermek és szülő áll
egymással szemben: ezeket a problé-
mákat veti fel izgalmas meséje során
Komor András regénye. Kegyetlen, illu-
ziókat rontó, az igazságot tulságosan
szembemondó, drámai jeleneteiben tal-
lán nagyon is kiélezett könyv ez, de
érdekességet ép ez a majdnem a torzi-
tásig hideg tisztánlátása adja meg: az
olvasó elvonulni látja maga előtt a vi-
déki magyar élet minden furcsa jelen-
ségét, gyáva elfogultságait, belső ha-
zugságait, és leleplezett kicsinységében,
a maga örök tragikomikumával: az embert.

Dr. A. Granovsky: Palesztina földje és a telepítés. (Boden und Siedlung in Palestina). Granovsky egyik legalapo-
sabb ismerője Palesztina földjének és
harcosa annak az ideának, hogy minél
nagyobb területek jussanak zsidó kö-
zösségek birtokába. A Palesztina koloni-
záció mutatta legkétségtelenebbül
nemcsak a zsidó nép mezőgazdasági
elhatottságát, hanem azt is, hogy alig
van parasztréteg, amely annyira racioná-
lisan tud gazdálkodni, mint a zsidó.
A könyv felöleli az összes idevágó
problémákat: a nemzeti és magánja-
vakat földben, a letelepülési politikát,
az ország pénzügyi problémáit, a
bérleti hitelproblémákat, a haifai öböl
földpolitikai jelentőségét, Tel-Aviv vá-
rosának köztulajdonban lévő földjeit, a
zsidó kolonizáció történetét és számos,
fölötte érdekes történelmi kérdést. Ezek-
nek a problémáknak az aktualitása sok-
kal nagyobb, mint valaha. A zsidóság
magyarányu allíját követel és ennek kap-
csán ismerni kell mindenkinek, aki
érdeklődik Palesztina reális helyzete
iránt, azt, hogy miképpen tud legcé-
lavezetőbben elhelyezkedni az ország-
ban. A 210 oldalas mű ára 125 lej és
megrendelhető az Uj Kelet könyvosz-
tályában.

A német zsidó lexikon harmadik kö-
tete. A napokban jelent meg az öt kö-
tetes zsidó lexikon harmadik kötete,
amely felöleli az „I-Ma” jelszavakat.
A harmadik kötet, amely illusztrációk-
ban, mellékletekben, műnyomatokban,
stb. sokkal gazdagabb mint az előző
két kötet, elsősorban anyagot is tartal-
maz különböző cikkekből. Megemlítést
érdemel különösen az „Israel” cim-
szó alatt megjelent hosszú cikk hét his-
tóriai színes térképpel, Palesztina az
izraeli királyság létesítésének idejéről,
továbbá a „Jeruzsálem” című cikk négy
érdekes történelmi térképpel és egy egé-
szesen modern térképpel Jeruzsálemről.
Ugyancsak ebben a kötetben találja az
olvasó a jiddis nyelvről szóló nagyon
érdekes tanulmányt. Jézusról írott ha-
talmos cikket, a zsidó zsurnalisztikáról
írott ismertetést, a kabbaláról, a Karai-
tákról és a kalendáriumból írott cikke-
ket. Ugyancsak ebben a kötetben tal-
lálja az olvasó az összes palesztinai
kolóniák leírását és statisztikáját. Nem-
csak palesztinai kolóniákról, hanem a
többi településekről is hoz 1929-ig szóló
statisztikákat. Itt találjuk a zsidók kri-
minalitásáról szóló ismertetést, a zsidók
irodalmáról, a héber irodalomról, a
jiddisről szóló értekezéseket, egy hatá-
almas kulturtörténelmi tanulmányt, mono-
grafiát Maimonidesről, és számos
egyéb fontos és érdekes közleményt. A
lexikon ára kötetenként 35 márka, vá-
szonban 44 márka, félbörkötésben 58
márka. A lexikonnak minden valószínű-
ség szerint, 1930 nyarán már utolsó
kötete is meg fog jelenni.

A konstancai hadikikötő kibővíté- séről tárgyalt a mai minisztertanács

A lupényi vizsgálat eredményének ügye a legközelebbi minisztertanácsra
marad

București-Bukarest, október 23. (Az
Uj Kelet tudósítójától). Ma este fél
8 órakor minisztertanács volt, amelyet
Maniu miniszterelnök lakásán tartottak
meg. A minisztertanácsban Madgearu
miniszter beszámolt londoni, párisi és
brüsszeli tárgyalásairól. Cihosky had-
ügyminiszter a konstancai hadikikötő ki-
bővítéséről szóló terveket terjesztette elő
és közölte, hogy angol és francia rész-

ről érkeztek be ez ügyben javaslatok.
Ezután több hiteljavaslatot tárgyaltak,
de nem szavazták meg ezeket, hanem
elhatározták, hogy a jövő minisztertaná-
csban fogják megkísérelni a költségvetés
keretein belül a szükséges hiteleket
nyújtani. Ugyancsak a jövő miniszter-
tanácsra marad a lupényi vizsgálat ered-
ményéről való beszámoló is.

Az oroszok előnyömlőben vannak kínai területen

A kínai hatóságok megjelentek a charbini keleti bank helyisé-
geiben és lefoglalták a pénzkészletet

London, október 23. Charbini jelentés sze-
rint, a keletkínai fronton megéleződött a harci
tevékenység. A kínaiak több állást kiüri-
tettek s az oroszok előnyömlőben van-
nak. A visszavonulást a kínai helyzet-
jelentés is elismeri. A harc több, mint
negyvennyolc órán át folyt s mindkét
részén nagy veszteségek vannak.

London, október 23. A Reuter távirati
iroda moszkvai tudósítója jelenti, hogy
Charbinkan a kínai hatóságok megjelentek
a felszámolás alatt lévő keleti bank

üzlethelyiségekben s lefoglalták a pénz-
intézet még rendelkezésre álló pénzkészle-
tét, továbbá levelezését is. A kínaiak el-
távolították a bank régi tisztviselőit, a
vezető pozícióban lévő főtisztviselőket le-
tartóztatták s a felszámolás további vi-
telére kínai bizottságot neveztek ki. A
kínaiak a bank adósságaihoz felszólításokat
intéztek, melyben közölték, hogy csak a
kínai bizottság van jogosítva a bank ré-
szére jogi hatállyal törlesztések és kifize-
tések elfogadására.

Egy milliárd lejjel emelkedett az elmúlt évben Románia auto-import tétele

Több mint 12 ezer autót vásároltak Romániában az elmúlt
évben külföldről

București-Bukarest, október 23. (Az
Uj Kelet tudósítójától). Az egyik bu-
karesti lap érdekes statisztikát közöl
arról, hogy 1928-ban az automobil-im-
port tétele egymilliárd lejjel emelkedett
Románia külkereskedelmi mérlegében.
Több mint 12 ezer autót vásároltak a
külföldről az elmúlt esztendőben, három
és félmilliárd lej értékben. A lap meg-
állapítja, hogy ugyanebben az időben
sok százmillió, sőt milliárdok vándo-

roltak át a határon, parfümért, se-
lyemharisnyákért, prémekért. Miközben
az ország a legsúlyosabb gazdasági kri-
zissel küzd. A lap megállapítja, hogy
még a végletekig takarékos francia nép-
erejét a gyapotharisnya képezi, addig
a romániai közszellemet a selyemharis-
nya tékozlása dominálja. A bukaresti
ember szállóigéjévé lett a mondás: „ha
kaphatnék kölcsön háromszázezer lejt,
vennék egy autót magamnak”.

Maniu megkezdte a kormány átszerve- zésére irányuló tárgyalásokat

București-Bukarest, október 23. Lap-
jelentések szerint, a kormány átszerve-
zése már a jövő hét folyamán meg-
fog történni, miután a nemzeti-parasz-
tárt vezérlő bizottsága leszögezte eb-
ben a kérdésben elfoglalt álláspontját.
Maniu ma ismét hosszabb tárgyalá-
sokat folytatott Madgearuval és Miha-
lacheval a kormány új fizionómiájára
vonatkozólag. Maniu megállapodást lé-
tesített Mihlacheval, amelynek értel-
mében a kormány átszervezésénél a
kiválasztandó egyének képességeire
lesznek tekintettel, függetlenül attól,
hogy az illető nemzetipárti-e, vagy tar-
nista. Figyelembe fogják venni azon-
ban azt, hogy milyen álláspontot foglal
el a parlament a kiválasztandó szemé-
lyekkel szemben, nehogy előforduljon
az a multban előállott helyzet, hogy a
parlament nyílt demonstrációkat rende-
zett a kormány egyes tagjai ellen. A

„Lupta” értesülése szerint, Popovici
vissza fog lépni a kormányba. A kor-
mány átszervezése alkalmával Maniu
miniszterelnök fel fogja venni a listába
a volt pénzügyminisztert is és amen-
nyiben a régenstanács nem fog kifo-
gást emelni, úgy semmi akadálya sem
lesz annak, hogy a volt pénzügyminis-
ter ismét elfoglalja tisztségét.

— Három halászt megölt az akna.
Berlinből jelentik: A Wolff távirati
iroda kieli tudósítója jelenti, hogy Ma-
sholmban, a Schlei torkolatánál há-
rom halászt egy akna felrobbanása
megölt s egyet életveszélyesen megse-
besített. A halászok az aknát a szabad
tengeren uszva találták s felvették bár-
kájukba. Partot érve az aknát száraz-
földre vontatták s eközben robbantotta
fel gyújtószerkezete. Az áldozatokat
mindannyian családapák.

BÉLDI KÉZFINOMÍTÓ

az egyedüli készítmény, mely fehérít, puhít finomít
Kapható minden drogériában, gyógytárban, illatszertárban. Főraktár

EMKE DROGUERIA

CLUJ-KOLOZSVÁR Piața Unirii Mátyás tér—Deák Ferenc-ucca sarok

Nadir khán haladó szellemű bel- politikát akar kezdeményezni Afganisztánban.

London, október 23. A Reuter távirati
iroda jelenti Moszkvából, hogy Ghulam
Nabi khán, Afganisztán moszkvai követe
kijelentette, hogy Nadir király külpoliti-
kája barátságos viszonyt akar teremteni
Afganisztán és az összes államok között.
Az új kormányzat belpolitikai tekintetben
haladó szellemű intézkedéseket óhajt meg-
valósítani, de a reformokat csak fokozat-
osan viszi keresztül, tekintettel a súlyos
megrázkódásokon keresztülment lakos-
ságra.

Hlinka visszarendelte a tót néppárti tagokat az állandó parlamenti bizottságból

Prága, október 23. Hlinka visszaren-
delte a tót néppárti tagokat abból az
állandó parlamenti bizottságból, melynek
feladata az aranyváltó-javaslat tárgya-
lása volt. A bizottság tegnapi ülésén Budai
képviselő jelentette be Hlinka üzenetét,
amit azzal indokoltak, hogy a cseh pár-
tok a tót felföldön megsértették a statu-
quot. A tót néppártiak távozása lehetet-
lenné tette a bizottsági tárgyalások to-
vábbfolytatását s így a bizottság most
már csak a választások befejezése után
foglalkozhatik a javaslattal.

A konzervatívok támadására készül- nek a munkáspárti kormány ellen

London, október 23. A sajtó érdeklő-
déssel várja a konzervatívok mai tanács-
kozásának eredményét annál is inkább,
mert a vezetők közül többen kijelenték,
hogy a munkáskormányval szembeni
kiméleti idő lejárt s most már mielőbb
bírálatot akarnak gyakorolni MacDonald
kormányának intézkedései felett.

A Daily Herald szerint a konzervatívok
várható támadásainak központjában Hen-
derson külügyminiszter fog állani az
Oroszországgal megkötött szándékolt szer-
ződés miatt.

A görögkeleti lelkészek tiltakoz- nak a kultuszminisztérium meg- szüntetése ellen

București-Bukarest, október 23. A görög-
keleti lelkészek országos kongresszusán
határozati javaslatot szavaztak meg, amely-
ben tiltakoznak a kultuszminisztérium
megszüntetése ellen. A kormány — mondja
a határozati javaslat — csak a minis-
tériumon keresztül intézkedhet vallási
ügyekben és egy minisztériumi vezér-
igazgatóság nem láthatja el ezt a funk-
ciót, eltekintve attól, hogy a vallásügyek-
nek a vezérigazgatósághoz való utalása
magának a vallásnak legradálását je-
lentli.

Értesítés!

Megnyílt Bukarestben a főváros
központjában a

hotel VENETIA

Str. Pictor Grigorescu 12 sz.

A királyi palota mögött. — Bejárat a

Calea Victoriei

100 modern berendezésű szobával,
központi fűtés, minden szobában
hiedg- és melegvíz. Lift fürdő és
telefon áll a vendégek rendelkezésé-
re. Nagyon előnyös árak. Utazó
a tarifából 25% rabatot élveznek.

Tisztelettel:

„Venetia-szálloda” vezetősége

Moisescu tulajdonos

— Ujfoundlandból indult neki egy
pilóta az Atlanti-Oceán átrepülésének.
Londonból jelentik: Az ujfoundlandi St.
Johnból jelentik, hogy Dietemann pi-
lóta ma délután 12 óra 5 perckor mo-
noplánon az Atlanti-óceán átrepülésére
London irányába startolt. A harbouri
repülőtér tisztviselői is csak Dietemann
hozzájuk intézett leveléből tudták meg
a legnagyobb titokban előkészített
óceánrepülést. A pilóta gépén mind-
össze 740 liter gázolint vitt magával
az óceánrepülésre.

Salom Sch Schwa

— Bocssáson me-
elkezdedt menteged
Önt éríteni. En
amit láttam. Lehet
lövés talála a föld
adhatok felvilágosi
dom.

A második tanu-
ruli ember volt. I
gyilkos tekintet v
jában van, ott hely
tanuskodott, hogy
gyok, a boisevistá
öljem meg Petljur
bert.

Ki cs

Elmesélte, hogy
zsidó gyűlölő. Sőt
retett fordult meg
programokat az o
a boisevisták csna
ukrajnok szeretik
bizonyította ezt: z
Ez nem lehet szer
hogy a boisevisták
ezért öltem meg
A végén még h
ukrajnok soha nem
mot a zsidók ellen
orosz reakciók e
pések. Azt is mo
is vagyok ukrániai
nyelvet.

— Mit szól ehhez

— Sok hozzászó

ur. Először, nem va

ha semmilyen pár

különösen a komi

forradalmár vagy

s annyit mondhat

szellemem nagy r

köszönhettem. Az

tén forradalmár v

— Igen — mon

hogy ő nem ölt,

ölni tilos.

— Igaz, bírő ur.

ban élt. S valóban

séges, hogy mások

magunkat. Nem m

az ember arcának

pofozzák. Nem kel

bernek lenni, hogy

szulja magát az

kosságokért, miket

len követek el. I

gem küldtek. De

ban a tudatom bi

tasztított az a sok

és megcsontított z

ják itt, hogy nem z

a programokat. E

szemelen, szemens

ró ur, Bogdán Ch

hedt rablóvezér, m

a lengyelekkel üt

egy félmillió zsidót

és Szeleznyiak 176

oroszok ellen és z

S azt a sok progr

dók ellen a cárizm

ha nem az ukrán

esztendőknben ki g

rabolt, becstelente

nok. Proszkurov, Z

más száz ukrán

azok a huligánok,

Annyira fel volta

nem maradhattam

áltam és elkezdtem

nekem rohant. A bi

jon el, engem me

godjak meg és ü

lyemre.

— Csak természe

dom tovább —, ho

akarják mosni ma

vért nem lehet eg

Persze, nem nehéz

az oroszok csinái

Ukrajnában, s ezzel

ját büntüket. Ez m

HIREK

az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánás g zsidóság napilapja.
Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő.
Felelős szerkesztő: Jámor Ferenc.
Bukaresti szerkesztőség: Hátszegi Ernő Str-
11 Junie 12
Az Uj Kelet cikkeinek utánnomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

Ma alakul meg az erdélyi Jewish Agency.

Mint már közölte az Uj Kelet, ma este tartja alakuló gyűlését a Jewish Agency erdélyi osztályának iniciatív komitéja. A gyűlésen beszélni fognak a Jewish Agency kérdéséről Heves Vilmos, Dr. Kertész Jenő, Dr. Fischer József és Dr. Balázs Endre. A megválasztandó ideiglenes központi ügyvezető bizottságnak lesz feladata a Jewish Agency erdélyi osztályának szervezési munkáit elvégezni és előkészíteni a november vagy december havában megtartandó országos Jevish Agency konferenciát, mely az erdélyi osztály alkotmányát meg fogja állapítani és megválasztja a végleges vezetőséget.

Az Agency megalakulását Dr. Ottó Abeles, Dr. Rachel Klompus és Zwi Lewanon itt időző Keren Hajjeszod delegátusok nagyszabású referátumai fogják követni, amelyekben a palesztinai helyzetet és az ezzel kapcsolatos problémákat fogják a rendelkezésükre álló anyag nyomán ismertetni.

Az előkészítőbizottság ezúton is meg-hívja a gyűlésre Kolozsvár zsidóságát.

Automata-telefonokkal szerelik fel Bukarest egész telefonhálózatát. Bukarestből jelentik: *Andronesco* dr. postavezérigazgató jelentést tett a kormánynak az ország telefonhálózatának sok kívánni valót hagyó működéséről és közölte, hogy különösen a fővárosban tarthatatlan a telefonközlekedés helyzete. A kormány felhatalmazta *Andronesco* vezérigazgatót, hogy Bukarest egész telefonhálózatát automata telefonokra szerelje át. *Andronesco* két hét múlva külföldre utazik, hogy a nagyvárosok telefonhálózatát tanulmányozza s ugyanakkor tárgyalásokat fog folytatni a Bukarest számára szükséges automata-telefonok beszerzéséről is.

Az Ezra tisztújító közgyűlése. Az Ezra a nyári szünet után ismét megkezdte tevékenységét. Az új munkaévre az Ezra nagyszabású cionista és kulturprogramot dolgozott ki, valamint tervbevette a vidéki csoportjainak erőteljes megszervezését és kiépítését. A munkát a tisztújító közgyűlés vezeti be, amely f. hó 27-én vasárnap délután 3 órakor lesz a Zsidó Diákmenza olvasótermében (calea Dorobantilor 11). A közgyűlésen dr. Hamburg József elnök a cionista problémákat fogja ismertetni. *Leichtmann* Andor terjeszt elő a szervezeti jelentést. Majd miután a közgyűlés megválasztja az új vezetőséget, dr. Szőnyi Géza az egyesület új munkaprogramjáról fog referálni.

Az EZRA vezetősége kéri a tagok megjelenését és szívesen lát vendégeket és érdeklődőket.

Dr. Elekes Miklós előadása a pszichoanalízisről. Az unitárius nők szövetségének népszerű előadásorozata ezen a héten, csütörtökön délután 6 órakor az unitárius kollegium disztermében dr. Elekes Miklós, a jeles kolozsvári ideggyógyorvos fog előadást tartani a lélek-kutatás tudományáról. A nőszövetség előadásorozatának népszerűségét minden bizonnyal emelni fogja ez a figyelemre méltó szak-előadás, amelyre külön felhívjuk a közönség figyelmét.

Spanyolországba startolt a Zeppelin. Friedrichshafenből jelentik: A Graf Zeppelin ma reggel háromnegyed hét órakor 48 utassal startolt a spanyolország felé. A fedélzeten van a berlini spanyol nagykövét és a müncheni argentinai konzult is.

A Matild-viz

egyetlen banketten sem hiányozhat mert ez a vezető márka.

Kétezerhatszáz mozdony helyett csak 1954 áll a C. F. R. rendelkezésére

Ujabb lokomotivokat fog a vasut külföldön vásárolni

Bucurest-Bukarest, október 23. A CFR vezérigazgatósága elhatározta, hogy nagyszabású akciót kezd a romániai közlekedési viszonyok teljes normalizálása érdekében. *Vidrighin* vezérigazgató megállapította, hogy Romániának 1930-ban kétezerhatszáz lokomotivra lesz szüksége, ezzel szemben az ország lokomotiv park-

jában mindössze 1954 mozdony van. A CFR vezérigazgatósága elhatározta, hogy a napokban rendelt ötven német lokomotivon kívül újabb mozdonyokat fog vásárolni a külföldön. Ugyanakkor elrendelték 505 mozdonynak romániai műhelyekben való megjavítását.

Helyreigazítás. A Select mozgó új műsorában szereplő *Malec fényképész* című kitűnő film nem három felvonásos, mint azt tegnapi számunkban nyomdhiba folytán közöltük, hanem *nyolc* felvonásos.

Az erdélyi zsidó Árvagondozó Szimchat Tóra estje. Az erdélyi zsidó Árvagondozó kolozsvári helyi csoportja október 27-én, vasárnap este kilenc órakor a kongresszusi hitközség óvodájának termében *Szimchat Tóra* alkalmából műsoros táncestélyt rendez az árvák felruházási alapja javára. A műsor változatos és gazdag. Az ünnepi beszédet dr. Fischer Tivadar országgyűlési képviselő fogja tartani. Számos szavaltat, egyfelvonásos vígjáték és *Rabetz* főként jiddis dalai fogják éleníteni a műsort. Műsor után tánc lesz. A csoport vezetősége ezúttal is meg-hívja a város zsidóságát az estélyre.

Gyomorsavtúltengés ellen Cigelka „István” forrásvizet igyunk. Kérje minde-ni. Főraktár: Cigelkai jódos gyógyforrások románia vezérképviselete, Ariniş, jud. Sălaj.

A famunkás-szervezet feloszlatása a kolozsvári tábla előtt. A kolozsvári tábla ma tárgyalja az egységes famunkás szakszervezet feloszlásának az ügyét. A törvényszék ugyanis a feloszlást az ügyesség egyszerű bementése alapján mondotta ki, a munkásság pedig azzal a kéréssel felelkezett meg a feloszlást, hogy engedjék meg bebizonyítani az ügyes állításainak az ellenkezőjét. A felelkezési tárgyaláson a famunkás szervezet *Dr. Almasan* dévai és *Muica* clujji ügyvédek képviselik.

Hajnal Győző hangversenye. Ma este tartja Hajnal Győző bariton concert-énekes ária és dalestélyt a román kath. gimnázium termében Salomon Etelek hegedűművész közreműködésével. A hangverseny műsora: Schubert: Die Stadt, Liebesbotschaft, Wanderers Nachtlied. Schumann: Ich hab im Traum geweinet, Du bist wie eine Blume, Die beiden Grenadiere. Moussorgsky: Mefistos Lied in Auerbach Keller, Leoncavallo: Bajazzok-Prolog. Dima: Sti tu măndro, Leoncavallo: Mattinata, Heiser: Das Grab auf der Haide, Grieg: Herbststurm. — Salomon Etelek hegedűszólamai: Corelli: Adagio, Wieniavsky: Mazurka, Grieg: Solveig dala, Issai Barmas: Gawotte és Musette. Hubay: Bolero. A kíséretet Ütő Mária zongoraművész fogja ellátni.

Visszatért a nyolcvannégytagú angol bizottság Oroszországból. Londonból jelentik: Az oroszországi gazdasági viszonyok tanulmányozására kiküldött nyolcvannégy tagból álló tanulmányi bizottság, akik több mint ezeröttszáz angol céget képviseltek, tegnap kiadta jelentését tapasztalatairól.

Merénylétet követtek el a chilei elnök ellen. Londonból jelentik: Santiago di Chileből jelentik, hogy *Ibanez* köztársasági elnök ellen, amikor feleségével egy mezőgazdasági kiállításról távozott, Ramirez tizennyolc éves anarkista revolveres merénylétet követett el. A golyók célt tévesztettek, a merénylőt letartóztatták.

Ideges embereknek és lelkibetegeknek az enyhe természetes „Ferenc József” keserűvíz jó emésztést, tiszta fejet és nyugodt alvást teremt. Világhírű ideggyógyorvos véleménye alapján a *Ferenc József* víz használata az agy és a gerincvelő súlyos megbetegedéseinek is kiválóan ajánlható. *Ferenc József* keserűvíz gyógy-tárakban, drogueriákban és fűszerüzletekben kapható.

Kielégítő Horthy fiának állapota. Budapestről jelentik: Délben a Faszor-szatóriumban megjelentek Korányi Sándor báró és Winternitz Arnold dr. egyetemi tanárok és dr. Adám Lajos és Szölösy Lajos professzorokkal együtt konziliumot tartottak ifj. Horthy Miklós betegágyánál. A beteg állapotát a konzilium kielégítőnek tartotta. A délelőtti folyamán néhány percre az eszméletlenség is megszűnt s a beteg tejet vett magához, majd ismét öntudatlanságba merült. Testhőmérséklete 37,8, érverése 60, lélegzetvétele 16. Az orvosprofesszorok szerint az általános állapotba rosszabbodás nem állott be, sőt egyes jelekből inkább javulásra lehet következtetni. A délutáni órákban a szanatóriumból azt közölték, hogy ifj. Horthy Miklós állapota változatlan.

A tót püspöki kar újra felekezeti iskolákat akar. Prágából jelentik: A tót püspöki kar akciót akar indítani a választások előtt a felekezeti iskolák visszaállítására érdekében. Hír szerint a tót néppárt is követelni fogja azokban a tót felföldi helyiségekben a felekezeti iskolák visszaállítását, ahol felekezeti iskolába legalább harminc gyermek jelentkezik.

Világhírre csakis bevált, jó termékek tehetnek szert. Immár 33 éve, hogy a „Bayer” eredeti csomagolásban terjesztett aszpirin-tabletták egyik legnagyobb kincse a gyógyszer-állományban és mint azt számtalan szakértő vélemény igazolja, a föld minden országában általános tetszésnek örvend. Az aszpirin tabletták biztos és ártalmatlan orvosság a gyakori hűléseknél és annak kellemetlen kísérő jelenségeinél, amelyek gyakran súlyos következményekkel járnak.

Repülő-meeting a szamosfalvi repülőtéren. E hó 27-én (Vasárnap) d. u. fél 3 órakor nagy repülő-meeting keretében fogja bemutatni A. Dragomir Braila repülőtest saját találmányát: az ejtőernyős utazó-kabin a szamosfalvi repülőtéren. Ezen utazó-kabin különleges szerkezettel a repülőgéphez van erősítve és benne egy utazó kényelmesen elhelyezkedhetik. Veszély esetén az utazó-kabin leválik és esés közben egy automatikusan kinyíló ejtőernyő segítségével megfelelő lassúsággal földet ér. Ezen új találmánnyal a légutazás biztonsági problémája lényegesen közelebb jutott a megoldáshoz. Fel-találó találmányát a párisi Bleriot-repülő-téren már bemutatta és teljes sikert aratott vele. Ugyanezen meeting keretében fogja bemutatni Braescu kisasszony a maga ejtőernyőjét, valamint Leduc francia repülőtest több szenzációs mutatványát. A meeting Ileana hercegnő védnöksége alatt lesz megtartva és bevételei jótékonyági célt is szolgálnak. Jegyek előre is kaphatók a Cartea Româneasca főtéri könyvtárában.

Megkezdtek az osztrák alkotmány-reform vitáját. Bécsből jelentik: A nemzeti tanács tegnapi ülésén megkezdtek első olvasásban az alkotmányreformjavaslat tárgyalását. Dr. Renner kancellár a szociáldemokrata párt álláspontját ismertetve részletesen a javaslatl szemben, majd utána a keresztény-szocialisták részéről Schmitz volt közoktatásiügyi miniszter beszélt.

Érelmeszesedést, légsóhurut legbiztosabban gyógyít Cigelka „Lajos” jódos forrásvíz. Kérje minden-ny. Főraktár: Cigelkai jódos gyógyforrások románia vezérképviselete, Ariniş, jud. Sălaj.

Szezonnyitó előadás a Magánalkalmazottak szakszervezetében. Folyó hó 25-én, pénteken este 8 órakor lesz az idény első nyilvános előadás a Magánalkalmazottak szakszervezetében, Str. Cogălniceanu (v. Farkas-u.) 7. szám alatti helyiségében. Az előadást Dr. Pártos Ervin tartja „Ipari betegségek és a pályaválasztás” címen. Bevezetőt Dr. Lobstein Sándor tart. *Belépti díj nincs*, vendégeket szívesen látunk.

Kommunista zavargás egy görög szigeten. Athenből jelentik: Thasos szigetén kommunista zavargások voltak. A kisszámú karhatalom Szalonikiból megerősítéseket kapott s a zavargásokat elfojtatták. A letartóztatott kommunistákat Kavalába szállították.

Umberto olasz trónörökös végleg eljegyezte a belga király lányát. Brüsszeli távirat jelenti: Umberto olasz trónörökös holnap este várják a belga fővárosba. Marie José és Umberto eljegyzését a lapok közlése szerint október 24-én, az olasz uralkodópár házasságkötési évfordulóján fogják hivatalosan nyilvánosságra hozni.

Az angol gyapjuszövő munkások a bérleszállítás ellen döntöttek. Londonból jelentik: A „Press-Association” jelenti, hogy a gyapjuszövőipari szakszervezetek ma hirdették ki a gyárosok bérleszállítási követelése ügyében összes tagjaik által leadott szavazatok eredményét, amelyből kitűnik, hogy 79,6 százaléka a bérleszállítás ellen szavazott. A szavazólapon felvett kérdések szerint a munkásoknak választaniuk kellett a 8,3 százalékos bérleszállítás elfogadása vagy a felmondás között. A vita összesen 200.000 munkást érint, akik közül 120.000 nő.

Park Szálloda
Timisoara-Temesvár Strada Gare (Vasut-ucca) 2. sz. - Telefon 7-50
BÉRIÓ:
Burger Lajos
A pályaudvar közvetlen közelében a modern követelményeknek teljesen átalakított
Park Szálloda
az összes reggeli, erdélyi és bánati nagyke-
reskedők, kereskedők és utazók találkozó
helye. Családi kényelemmel berendezett, ki-
fogatlan, tiszta szobák, fürdőszobák-szobák,
elsőrendű étterem, interurban telefon, fod-
rász műhely, Safe és stb.
Mérésükön alacsony árak!
Pontos kiszolgálás!

A kommunista foglyok éhség-sztrájkba kezdtek a magyar fogházakban

Budapest, október 23. A soproni, váci fegyházakban, továbbá pestvidéki és a budapesti gyűjtő-fogházakban letartóztatott kommunisták éhség-sztrájkba kezdtek. Az éhség-sztrájkra, mint az hatósági vizsgálat rendjén megállapítást nyert, szabad-lábon lévő kommunista agitátorok be-csemepszített levelei biztatták fel a fog-lyokat. A letartóztatási intézetek vezető-sei utasítást kaptak a foglyok mester-séges táplálása iránti intézkedések fog-natásására és arra is, hogy a súlyos rendbontásért a bűnösöket megfelelő fe-nyítésben részesítsék. Ezelőtt majdnem

1000 Leibe került
most
132 **Lelőrt megveheti**

PALEOLOGUE:

A cár országa a nagy háboruban 3 vaskos kötet

A világháború diplomáciai kuliszatitkai intrikái, az orosz cári udvari élet leglejtet-tebb titkai (a Rasputin legenda hiteles meg-világítása). Mesteri feldolgozásban.

Kapható az Uj Kelet könyvosztályában (Portódíj külön)

Kö A nemz száza

Baden-Baden, októ-
let tudósítójától). A
ciós bank szervezésé-
délután Baden Bade-
A bizottság minden
a Young-tervezetnek
vonatkozó pontozata
lennak találta. A Y
ponta esedékes betét
lisan 40 százalékos
aranyban, vagy aran-
szulejártu betétek
minimális 25 százalé-
vező bizottság ezzel
leményen van, hogy
rendszer nagyon jól
bank számára, azonban
amelynek nincs bank
ezzel a kvótával nem
bizottság szerint egy
amely tiszta depozit
hogy száz százaléko

**Uj gépészvizsgá-
tása.** Az ipar és ke-
rium 93910. számú ke-
az eddigi gépészvizsgá-
újabb megalakításait
zökében: a) A kerül-
a helyi ipariskola ig-
nyában egy gépész-
lással, c) a kazántula-
nek egy mérnöke, d)
solt felügyelő vagy
tőja aszerint, hogy me-
mérnöki képesítése. E
következő városokka-
vár, Arad, Nagyvárad,
vásárhely, Szeben és

**Az Ugrit tiltakozó
mániai Gyáriparosok
mint már megirtuk,
kormány ipari és gaz-
len tiltakozó nagygyű-
ben. Ezt a tiltakozó
ben 5-én tartják meg-
4-én a fatermelők és
ják meg értekezletül
keretein belül működ-
zését és kibővítését fo-**

**Felemelték a mér-
nemesfémek vegyele-
vatalos lap 204-ik s
mértékhatárolási díj
nemesfémek vegyelem-
lékkel felemelték.**

**Három kényszeres-
piacion.** Aradról jelen-
aradi törvényesék c
dél előtt ismét több fa-
keresés érkezett. Így
Romániában ismert
kiváló iparművész ké-
relmet intézett a bírós-
len. A kérelem szerint
lej aktív vagyonnal r
passzívák értéke megh
lejt. A butorgyáros öt
egyest ajánl fel hite-
zül az elsőbbségi köve-
tendőn belül 100 száza-
fizetni. — Ugyancsak
kérelmet intéztek Czú-
nosan ismert fakereske-
kor László néhány év-
legvagyonosabb aradi
tozott. Az utóbbi hón-
beszéltek arról, hogy
vált. Most a piatra-nea
S. A. társaság, mely
fogsalkozik, adott be
kor ellen 60.000 lej b-
sága miatt. Végül osdó-
a Parfumeria Paris nev
drogéria az aradi Angy

HOTEL

Modern
komfort

15% kedvezményt k

Közgazdaság

A nemzetközi bank betétjei száz százalékban fedezve lesznek

Baden-Baden, október 23. (Az Új Kelet tudósítójától). A nemzetközi reparációs bank szervezési bizottsága tegnap délután Baden Badenben újra ülésezett. A bizottság mindenekelőtt megvizsgálta a Young-tervezetnek a bank fedezetére vonatkozó pontozatait és azokat helytelennak találta. A Young-tervezet a naponta esedékes betétek számára minimálisan 40 százalékos fedezetet követelt aranyban, vagy aranydevizában, a hosszulejratu betétek számára pedig egy minimális 25 százalékos fedezetet. A szervező bizottság ezzel szemben azon a véleményen van, hogy az ilyen fedezeti rendszer nagyon jól megfelel egy jegybank számára, azonban a nemzetközi bank, amelynek nincs bankjegyhíbozásati joga, ezzel a kvótával nem elégedhetik meg. A bizottság szerint egy nemzetközi bank, amely tiszta deposit-bank jellegű, kell, hogy száz százalékosan fedezze a betéteket.

A bizottság megállapította továbbá, hogy a nemzetközi bank nem adhat ki saját hitelleveleket, sem hosszulejratu, sem rövid időre szólót. A bank továbbá egyetlen kormányval sem köthet közvetlen üzleteket. Semmiesetre sem lehet feljegyeztetve arra, hogy előlegeket folyósítsanak a kormányok számára.

A Young-tervezetet kiegészítették azal, hogy az igazgatóságba új tagokat vesznek fel, akik állanak: a hét alapító jegybank elnökeiből, azok helyetteseiből, továbbá Németország és Franciaország egy-egy külön képviselőjéből. A bizottság elhatározta, hogy a kilenc igazgatósági tag kell, hogy külön-külön nemzetiséghez tartozzon. Ilyen módon biztos garancia van arra nézve, hogy minél több ország legyen az igazgatóságban képviselve.

Uj gépészvizsgáló-bizottság felállítása. Az ipar és kereskedelmi minisztérium 93910. számú rendeletével feloszlatta az eddigi gépészvizsgáló-bizottságokat és újabb megalakításait rendeli el a következőképpen: a) a kerületi ipari felügyelő, b) a helyi ipariskola igazgatója, ennek hiányában egy gépészmérnök öt évi gyakorlattal, c) a kazántulajdonosok szövetségének egy mérnöke, d) az UGIR által javasolt felügyelő vagy az ipariskola igazgatója aszerint, hogy melyiknek van gépészmérnöki képesítése. Ezek a bizottságok a következő városokban működnek: Temesvár, Arad, Nagyvárad, Kolozsvár, Marosvásárhely, Széchenyi és Brassó.

Az Ugir tiltakozó közgyűlése. A Romániai Gyáriparosok Országos Szövetsége mint már megirtuk, elhatározta, hogy a kormány ipari és gazdasági politikája ellen tiltakozó nagygyűlést tart Bukarestben. Ezt a tiltakozó nagygyűlést november 5-én tartják meg, előzőleg november 4-én a fatermelők és rokonszámuk tartják meg értekezletüket, amikor az Ugir keretein belül működő fozalvány átszervezését és kibővítését fogják megbeszélni.

Felemelték a mértékhitelítési és a nemesfémek vegyelemzési díjait. A hivatalos lap 204-ik száma közli, hogy a mértékhitelítési díjakat, ugyiszintén a nemesfémek vegyelemzési díjait tíz százalékkal felemelték.

Három kényszeregyezés az aradi piacban. Aradról jelenti tudósítónk. Az aradi törvénytörvény csődbizottságához ma délelőtt ismét több feltűnést keltő megkeresés érkezett. Így Orbán István egész Romániában ismert aradi butorgyáros, kiváló iparművész kényszeregyezési kérelmet intézett a bírósághoz önmaga ellen. A kérelem szerint Orbán 2,344.000 lej aktív vagyonnal rendelkezik, míg a passzívák értéke meghaladja a 3.700.000 lejt. A butorgyáros ötven százalékos kiegyezést ajánl fel hitelezőinek, akik közül az elsőbbségi követeléseket egy esztendőn belül 100 százalékkal fogja visszafizetni. — Ugyancsak ma délelőtt csődkérelmet intéztek Czukor László általános ismert fakereskedő cég ellen. Czukor László néhány évvel ezelőtt még a legvagyonosabb aradi kereskedők közé tartozott. Az utóbbi hónapokban már sokat beszéltek arról, hogy fizetésképtelenné vált. Most a piatra-neamfui Cernaguda S. A. társaság, mely erdőkitermeléssel foglalkozik, adott be csődkérelmet Czukor ellen 60.000 lej behajthatatlan adóssága miatt. Végül csődkérelmet adott be a Parfumeria Paris nevű bukaresti nagy-drogéria az aradi Angyal Drogueria ellen.

A bíróság még nem döntött a kérelmek ügyében.

A fogyasztók képvisellete az amerikai vámhivatalokban. Washingtonból jelentik: Az amerikai szenátus a napokban tárgyalta a vámtarifa módosításáról szóló törvényjavaslatot. A törvényben gondoskodás történik egy új intézmény létesítéséről. Az intézmény lényege, hogy a vámhivatalok mellett ugyiszintén a kereskedelemügyi minisztériumban is a fogyasztók érdekei minél hathatósabb védelemben részesedjenek. Abból fog állani ennek az intézménynek a feladata, hogy az állandó vámbizottságban képviselje a termelők és az importörök mellett a fogyasztók érdekeit.

Az angol bányamunkások és munkaadók konfliktusa. Londonból jelentik: Az angol bányatulajdonosok között nagy nyugtalanság uralkodik egy félhivatalos közlemény miatt, amelyben a kormány és a munkások képviselői közötti tárgyalásokról számol be. Eszerint Dél-Walesben, Schottlandban és más vidéken leszállították a munkaidőt, ellenben a bérlek leszállításáról szó sincs. A kormány igyekszik elhárítani minden olyan momentumot, amely krízishez vezethetne.

HIRDETMEY.

Alólírott kolozsvári Kereskedelmi és Iparkamara ezenel pályázatot hirdet a Kamara tulajdonát képező inasotthonnál 1930. évben szükségeltető alábbi élelmiszerek és tűzifa szállításra:

1. Kb. 22.000 liter tehentej,
 2. " 35.000 kg. kenyér és liszt,
 3. " 5000 kg. hus és felvágott,
 4. " 500 kg. olvasztott zsír.
- Mindezen élelmiszerek szállítása 1930. év január 1-től kezdve naponta történik, az inasotthon igazgatója által meghatározott napi mennyiségben.
5. 12 vagon I-ső osztályu bükk tűzifa, melyekből 6 vagon 1929 november hó 30-ig szállítandó, a fennmaradó rész pedig, a szükséghez képest, az inasotthon igazgatója által meghatározandó időben.
- A lezárt és lepecsételt ajánlatokat legkésőbb 1929. évi november hó 15 déli 12 óráig kell a kolozsvári Kereskedelmi és Iparkamara számvevőségénél benyújtani.
- Ezen határidőn túl beadott pályázatok figyelembe nem vétetnek. 2619. szám. Cluj, 1929. október hó 22. Ing. I. F. Negruțiu, elnök, Nicolae Căciula m. p., főtítká.

HOTEL METROPOL BUKAREST

A királyi palotával szemben
Modern komfort az Új Kelet minden olvasója Modern komfort
15% kedvezményt kap a szobaárakban, — ha felmutatja ezt a hirdetést!

Színház—Művészet

A MAGYAR SZÍNHÁZ MÜSORA:

Csütörtökön este fél 9-kor: „Mézeskalács”. Operette-repriz teljesen új szereposztással, új rendezéssel, új kiállítással Kondor Ibolyával, Solthy Györggyel, Ihász Aladárral, Premierbérlet 9. szám. Sorozatszám 70.

Pénteken este félkilencor: „Mézeskalács”. Napi bérlet 11. szám. „A” Sorozatszám 71.

Szombat este 9-kor Mitsusog a fehér akác? (Operett újdonság bérletszünetben Ssz. 72)

Vasárnap d. u. 3-kor: „A Pók”. Amerikai detektív-újdonság. Mérsékelt helyárakkal. Sorozatszám 73.

Vasárnap d. u. 6-kor: „Mit susog a fehér akác?”. Operette-újdonság, 6. sz. Kondor Ibolyával, Betegh Béával, Solthy Györggyel, Ihász Aladárral. Sorozatszám 74.

Vasárnap este 9 kor: „Mézeskalács”. Operette-repriz 3. sz. Napi bérlet 11, szám. „B” Sorozatszám 75.

Hétfőn este félkilencor: „IV. Henrik”. Újdonság 2. sz. Napi bérlet 11. szám. „C” Sorozatszám 76.

Kedden este október 29-én este 8 1/2 kor: Henrik. (Újdonság 2. sz. Napi bérlet 11. szám. C. Sorozatszám: 77.)

A MAGYAR SZÍNHÁZ MOZI-MÜSORA:

Csütörtökön d. u. 3 órákor és félhatkor: I. „A cayennei pokol”, vagy: „A bánya”. (Zola világhírű regénye filmen 9 felvonásban. Főszereplők: Esterházy Ágnes és Paul Heidemann.) II. „Kisasszony fizetek”. (8 felvonásos vígjáték. Főszereplők: Dina Gralla és Werner Fütterer. III. Pótképek. (Kettős műsor. Két- és félórás előadások. Helyárak: 30, 20, 10 lej).

Pénteken d. u. 3 órákor és félhatkor: I. „A cayennei pokol”, vagy: „A bánya”. (Zola világhírű regénye filmen 9 felvonásban. Főszereplők: Esterházy Ágnes és Paul Heidemann.) II. Kisasszony fizetek: (8 felvonásos vígjáték. Főszereplők: Dina Gralla és Werner Fütterer. I. pótképek. (Kettős műsor. Két- és félórás előadások. Helyárak: 30, 20, 10 lei.

Szombaton d. u. 3. órákor és félhatkor: I. A cayennei pokol, vagy: A bánya. (Zola világhírű regénye filmen. 9 felvonásban. Főszereplők: Esterházy Ágnes és Paul Heidemann) II. Kisasszony fizetek: (8 felvonásos vígjáték. Főszereplők: Dina Gralla és Werner Fütterer III. Pótképek. (Kettős műsor. Két és fél óras előadások. Helyárak: 30, 20, 10 lei.)

Vasárnap, okt. 27-én d. e. 11-kor 15 és 10 leies helyárakkal: A Honvágy! (Megható dráma az orosz népeletről. 8 felvonás. Főszereplők Mady Christians és Wilhelm Dieterle. (Kacagtató kísérő műsor. (Helyárak: 15 és 10 lei.)

SELECT-MOZGÓ:

Csütörtök „Malek fényképész”, szenzációs vígjáték, melynek keretében bemutatásra kerül Buzdugan régens temetése. Műsoron kívül a „Vidám gyermektársaság” legújabb komédiája Péntek „Malek fényképész”, a szezon legjobb vígjátéka, melynek keretében bemutatásra kerül Buzdugan régens temetése. Műsoron kívül a „Vidám gyermektársaság” legújabb komédiája Szombat „Malek fényképész” szenzációs vígjáték, melyet megelőz Buzdugan régens temetésének bemutatása. Műsoron kívül a „Vidám gyermektársaság” leujabb komédiája. Vasárnap „Malek fényképész”, utoljára. El ne mulassza megnézni e vígjátékot, mely a legjobb komédiák közé tartozik. E vígjáték keretében kerül bemutatásra Buzdugan régens temetése.

URANIA-MOZGÓ:

Csütörtök „Egy Ezer Ellen”, izgalmas kalandorfilm, idegfeszítő jelenetekkel főszerepben Carlo Aldini. aki mu-

tatványival még Harry Piel is felülmúlja.

Péntek „Egy Ezer Ellen” idegfeszítő kalandor dráma, főszerepben Carlo Aldini, Harry Piel vetélytársa.

Szombat „Egy Ezer Ellen”, idegfeszítő kalandordráma, főszerepben Carlo Aldini, aki Harry Piel is felülmúlja

Vasárnap „Egy Ezer Ellen”, idegfeszítő kalandordráma, főszerepben Carlo Aldini.

CORSO-FILMSZÍNHÁZ MÜSORA:

Csütörtök 5, 7, 9 órákor A végzet. Greta Garbo és John Gilbert ragyogó szerelmi duettje. — A világ e két legnagyobb művésze ezen filmben játszanak együtt utoljára. — Előjáték: A legújabb Ufa heti világ-híradó.

Péntek 5, 7, 9 órákor A végzet. Greta Garbo és John Gilbert főszereplőkkel.

Szombat 3, 5, 7, 9 órákor A végzet. Vasárnap d. e. 11 órákor Matiné. Patt és Patachon lépnek fel a Leányzöktetés akadályokkal c. nagyszerű vígjátékban. — Olcsó helyárakkal.

Vasárnap 3, 5, 7, 9 órákor utoljára! A végzet. Főszerepben: Greta Garbo és John Gilbert.

Hétfőn 5, 7, 9 órákor premier! Anny Ondra pikáns vígjátéka: Éva lánya.

A színházi iroda közleményei

Ma este: Mézeskalács reprize új szereposztással, új kiállítással. A legújabb és leghíresebb operette-premiére előtt való izgalmas várakozást is felülmúlja az az érdeklődés, amellyel a mai reprizt várja a közönség. A „Mézeskalács” évtizedek óta a legszebb, legértékesebb magyar operette, amelyet méltán és joggal helyeznek a „János vitéz” mellé. A „Mézeskalács” évek óta nem szerepel a színház játékkönyvében s ma este teljesen új szereplőkkel, új betanulással, új rendezésben s új stílusos kiállítás keretében fog színrekerülni. Akik évek előtt már látták a „Mézeskalács”-ot, annak a szemében is az újdonság varázásával fog hatni ma este ez a poétikus operette, épen ezért a színház kivételesen premiere-bérletben hirdette a ma esti előadást. Egyébként pénteken este és vasárnap este rendes bérlet-folyamban megismétlik a „Mézeskalács” előadását.

IV. Henrik. Hétfőn este nagyon érdekes premiere lesz: Pírandelló leghíresebb színjátéka, a „IV. Henrik” fog színrekerülni hetekig tartó gondos, ambiciózus előkészületek után.

Szombaton este 9 órákor bérletszünetben: Mit susog a fehér akác? Öt zsufolt nézőtér hangos, kitörő tetszése aváta az idej évad legnagyobb sikerű újdonságává a „Mit susog a fehér akác?” című operettet. Holnap este hatodszor, vasárnap d. u. félhat órákor hetedszer adják ezt a mulatságos, brilláns zenéjű új operettet. Ezeket az előadásokat bérletszünetben tartják meg s így az összes páholyok és zsölyék is a nem bérli közönség rendelkezésére állanak. A szombat esti előadást kivételesen s a közönség kényelmére való tekintettel nem fél kilencor, hanem félórával később, vagyis 9 órákor kezdik.

A pók — mérsékelt helyárakkal! Vasárnap d. u. 3 órákor az idej évad legnagyobb szerű újdonsága, a „Pók” című izgalmas, egyben kacagtató amerikai detektív-riport kerül színre mérsékelt helyárakkal.

Ma: Uj rekord kettős műsor a Magyar Színházban: Cayennei pokol. Egyetlenegy üres hely nem lesz ma délután a Magyar Színházban. Olyan kettős műsört mutatnak be, amely érdekességben, izgalomban mindent felülmúl. „A Cayennei pokol” (A bánya) Zola világhírű regénye nyomán készült. Kilenc felvonásos dráma, amelynek minden jelenetét lélekzetét visszafojtva fogja kísélni a közönség. — A „Kisasszony fizetek” brilláns s 8 felvonásos vígjáték, Dina Grallával a főszerepben. Pompás potképek. Két és félórás előadások. Csak két előadás naponként: 3-kor és félhat órákor. Helyárak nincsenek emelve: 30, 20, és 10 lei.

Hirdessen az „UI KELET”-ben

adás a Magán-
rvezetésében. Folyó
8 órákor lesz az
adás a Magánal-
etésében, Str. Cogălniceanu
szám alatti helyi-
Dr. Pártos Ervin
és a pályaválasztó
Dr. Lobstein Sándor
nincs, vendégeket

argás egy görög
ntik: Thasos szis-
argások voltak.
Salonikiből
s a zavargásokat
ott kommunisták
k.

nörökös végleg
y lányát. Brüsszel
Umberto olasz
stere várják a
e José és Um-
ok közlése sze-
olasz uralkodó-
fordulóján fog-
osságra hozni.

zövő munkások
löntöttek. Lon-
ess-Association”
szövöipari szak-
k ki a gyárosok
e ügyében ösz-
ott szavazatok
kötünk, hogy
állítás ellen sza-
felvett kérdé-
oknak választá-
lékos bérleszál-
felmondás kö-
00.000 munkást
o nő.

álloda

Strada Garci
Telefon 7-50

Lajos

közéleben a mo-
jesen átalakított
lloda
báti nagyke-
utazók találkozó
berendezett, ki-
rdőszobák, szobák,
an telefon, fod-
és stb.
ny árak!
álás!

lyok éhség- a magyar an

A soproni, váci
pestvidéki és a
ban letartóztá-
trájka kezdtek.
z hatósági vizs-
t nyert, szabad-
agítátorok be-
táskák fel a fog-
tézetek vezető-
golyók mester-
kedések fogya-
gok a súlyos
megfelelő fe-

Leibe került

heti

GUE:

háboruban

iai kuliszatitkai
élet legelrejtet-
a hiteles megvi-
an.

nyvosztályában

Rádió műsor

Idő keleturópai

Csütörtök, október 24.

Budapest: 9.15 Hangverseny. Tosti: Vorrei morire, Verdi: Ária az Alarcosbálból. Scarlatti: 2 szonáta. Max Reger: Humoresque; c) Dohnányi: Pastorale. a) Beethoven: E-dur románc; b) D'éranger: Tarantella. 4. a) Csiky János: Éjszakák; b) Rossini: Ária a Sevillai borbély című operából. 5. a) Kodály: Székely kesergő és II. pleue; b) Dans la ville; c) Debussy: Toccata; 6. a) Zsolt: Berceuse; b) Hubay: Carmen-fantázia. 7. a) Kuruc: Mindeuropa imádság; b) Sztrojanovics: Bordal a Ninon c. dalmából. 9.30 Hírek. 12.00 Déli harangzó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. 12.05 A rádió házikvartettjének hangversenye. 1. Kacsóh: János Vitéz — egyveleg. 2. Szerémi: Chanson triste. 3. Siklós: Kácsi suite. 4. Pécsi: Odaliskok tánc. 5. Dr. Schlemmel Emilné: Jöjj szeress — tangó. 12.25 Hírek. 1: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 2.30 Hírek, élelmiszerárak. 3. Piaci árak és árfolyamhírek. 4: Rádió Szabad Egyetem. 1. Régi magyar csárdások. Előadja: Farkas Jenő és cigányzenekara. 2. Dr. Kone János főjegyző, a Jegyzők Országos Egyesületének elnöke előadása: „A közéleti élet közjogi vonatkozásaiban.” 3. Régi magyar csárdások. Előadja: Farkas Jenő és cigányzenekara. Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 5.10: A m. kir. Földmívelésügyi Minisztérium rádióelőadásorozata. 5.40: Gramafonhangverseny. 1. Mozart: Megnyitó a Varázsfuvola c. operából. 2. Bizet: Torreadorok dala a Carmen c. operából. 3. Donizetti: Ária a Lammermoori Lucia c. operából. 4. Chopin: C-moll etude, Brahms: As-dur — keringő. 5. Richard Wagner: Koldusok kara a Tannhäuser c. operából. 6. Thorpe: Simple (Mischa Elman). 7. Wagner: Ária a Mesterdalmok c. operából. 9. Toselli: szerenád Beniamino Gigli. 18.25 Gyorsírási tanfolyam. 18.55 Angol nyelvoktatás. 19.30. Operatársulatok. 21. Zongoramélyhegedű szonáták. Biber, Bach, Kodály műveiből. 22. Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. Majd Sovánka Nándor és cigányzenekarának hangversenye.

Berlin: 20: Mozart: Figaro lakodalma c. operája.
Pozsony: 20: Szórakoztató zene. 21. Gramafon. 22. Közv. Prágából.
Breslau: 20.30 Ádám Adolf „Torreador” c. vigooperájának közv.
Brünn: 19.05 Hangverseny. Mendelssohn: A moll szimfónia. 20. Közv. Prágából.
Bukarest: 20.15 Wagner: Tristan és Izolda c. operája.
Hamburg: 20. Weber: Oberon c. operája.
Kattovicz: 20.30 Közv. Varsóból. 23 Táncczene
Kassa: 21, Gramafon, 22, Közv. Prágából
Köln: 20, Szórakoztató zene, 21, Nietzsche és a zene, előadás zenei minitákkal, Utána hírek, majd könnyű zene
Königsberg: 20, Népszerű hangverseny, 21,05, Fröhlich Ewald Játék asszony nélkül c. hangjátéka
Milano: 20,30 Mulé, Dafná c, operája, Utána hírek, házi zene
Mor. Ostrava: 22,15 Közvetítés Prágából
Nápoly: 21,02 Bellini Casta Diva c, operettje
Prága: 19,95 Fuvózene, 20, Három egyfelvonásos, 22,15 Gramafon
Róma: 21,02 és 23,15 Hangverseny régi olasz szerzőkből Bocherini, Tartini,

Locatelli, Chimarosa, Pergolesi, Duranto
Stambul: 19,30—21,30 Török zene
Stockholm: 19,50 Debussy kis szvitje, 22,10 Táncczene
Toulouse: 19,00 Táncczene, 20,00 Dalok, 20,30 Táncczene, 21,15 Hamupipőke zenés mese
Varsó: 19,25 Gramafon, 20,30 könnyű zene, 23, Táncczene
Bécs: 19,30 Közvetítés a bécsi Operából, 22, Szórakoztató zene, Utána képrádió
Zágráb: 19,30 Operaközvetítés Ljubljánból
Zürich: 20, Á friboagr énekkar hangversenye, 20,50 Házi zene

Péntek, október 25.

Budapest: 9.15 A Bachmann-trio hangversenye. 12: Déli karangzó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. 12.05: A m. kir. 1. honvédegyalgezered zenekarának hangversenye. 1. Farkas: Horthy-induló. 2. Kraul: Kuruc-dalok — egyveleg. 3. a) Nagymajtényi sikon... (Tárogató szólo) 4. Fricay: Mezei virágok — magyar egyveleg. 5. Farkas: Vitézek indulója. 12.25 Hírek. 1: Pontos időjelzés, időjárás, időjelzés. 2.30 Hírek, élelmiszerárak. 3.45 Fulton-rendszerű képátvitel. 4.20 Onkel Hans németnyelvű mesedélutánja. 4.45 Pontos időjelzés, időjárás, időjelzés, hírek. 5.10 Magyar Endre m. kir. postamérnök felolvasása: „Technika” szöveg helyes értelmezése.” 5.45 A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. 1. Weber: Abu Hassan — megnyitó. 2. Tb. Akimenko: Ukrainai képek: a) Soyata — Unnep a hegyekben; b) Mak—Steppe: Körtánc a pipaszmezőn; c) Bandoviste: A vak muzsikák; d) Gouzouk: Rögöntött tánc a hegyekben; e) I. Choume: Tavasz esőben. 3. José Mommaert: Mignonette — balettjelenet, 4. Lenard Dawes: Az első vadróza — intermezzo. 5. Gustav Doret: Szimfónikus szvit. 6.55 Francia nyelvoktatás. 7.25 Gluck „Orpheus” c. operája cselekményének elmondása és az előadás színlapjának felolvasása. 7.30 A m. kir. Operaház „Orpheus”-előadása. Utána kb. 9.30: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. Majd ifj. Radics Béla és cigányzenekarának hangversenye.

Barcelona: 19.30 Ibéria-trió. 22.20 Moderna táncok zenéje. 23.20 A Szent Cecilia-négyeskar hangversenye. 23.20: Hajdu: G-dur szimfónia.
Berlin: 19.40 Gramafon. 20.30 Operaszemelvények. 22.30 Könnyű zene.
Belgrád: 20: Operaközvetítés a belgrádi Nemzeti Színházból.
Pozsony: 19.30 Magyar óra. 1. Benyovszky K.: A pozsonyi aréna és Petőfi színesi kudarca. 2. Szabó A.: Ellensége vagyok a házasságnak. 22.55 és 23.20 Közvetítés Prágából.
Breslau: 19.05 Újtáncok zenéje. 20.30 Feuchtwanger: „A petróleumszigetek” c. színdarabja a Studióból.
Bruxelles: 19.30 Gépyene. 21.15 Rádiózenekar.
Brünn: 19.05 Hangverseny. 22.20 közv. Prágából, utána gramafon
Bucuresti: 20. Szimfónikus hangverseny.
Genéve: 20.30 Hangverseny. 21: Dalok. 21.20 Az előbbi hangverseny folytatása.
Hamburg: 20: Nagy rádióhangverseny. 21.40 Pistonhangverseny.
Kattovicz: 20.15 A varsói filharmonikus zenekar közvetítése.
Kassa: 19.05 és 20.55 Közvetítés Pozsonyból. 20.55 és 22.20 Közvetítés Prágából. 22.55 Tót és magyar nyelvű hírek.
Köln: 20. A dortmundi kamarazenekar hangversenye, utána táncczene. 23. Szórakoztató zene.
Königsberg: 20. Kamarazene, Brahms kúrtriója. 22.30 és 24 Szórakoztató és táncczene.
Königswusterhausen: 20.30 Zongoratrió. 1. Beethoven: Es-dur. 2. Brahms: C-dur trió.
Milano: 20.30 Szimfónikus hangverseny Mozart: Titusz nyitány, Franck: D-moll szimfónia, Sinding: A-dur hangverseny, Carboni: Assisi Szent Ferenc, Cabella: Változatok, Wagner: Mesterdalmokok-nyitány. 23.15 Könnyű zene.
München: 21.10 A müncheni fuvósegy-let hangversenye.
Mor. Ostrava: 17.30 Rhehé Baton hat

breton zongoradarabja. 19 és 22.20: Közv. Prágából.
Nápoly: 21,02 Lacetti „Hofmann” c. 3 felvonásos operája.
Prága: 20: Szórakoztató zene. 21. Ondricek-négyes: 1. Hiába. Vonósnégyes. 2. Piche: Cis-moll vonósnégyes. 22.20 Orgonazéne.
Róma: 21.02: Carabella „Don Gil” c. háromfelvonásos operettje.
Zürich: 19.50 Ünnepi játékok zenéje.
Stockholm: 20 Hangverseny. Cherubini: Anakreosz nyitány, Boccherini B dur hangverseny. Rameau: Balett-szvit, Mascagni: Siciliana, Leoncavallo: Két ária a Bajazzókból. Rubinstein: Fermaor szvit, Puccini: Manon Lescaut ária Bizet: Carmen ária. 22.10: Kamarazene. Inghelbrecht Szonáta. Dubois kis terocet.
Stuttgart: 21.40 Offenbach: Testvére c. egyfelvonásos zenebuzhozat.
Torino: 20.30 Szimfónikus hangverseny Milanóból.
Toulouse: 19 Táncczene, 20 Orgonaszóló. Radecke: Előjáték, 2. Händel: Largo. Boalman: Fuga. 20.30 Táncczene, 21.15 Szimfónikus hangverseny. Rimszkij —Korzakor: Spanyol Capriccio, Straus: Mennyei összhang. Siede: Kínai szerenád. Josaitomo: Japán lámpák. 21.45 Három dal. 22.15 Gounod: Faust részletek.
Varsó: 19.25 Gramafon, 20.15 Szimfónikus hangverseny. Berlioz: Lear nyitány, Honegger: Nyári benyomások. Dworzák: Hegedűhangverseny. Dukas: A végveszély, Strauss Richárd: „Imígyen szélt Zarathustra” szimfónikus költemény.
Bécs: 20.05 Hawel: „Anyai gond” szimfónia. Utána jazz zene.
Zágráb: 20.35 Hangversenyt, 22. Francia est. Loudet: Nyitány, Bosa: Habos róza, Delibes: Coppelia, Roufosse: Lával a zajtól. Evain: Szád.

SPORT

A Haggibbor női tornaszakosztálya a nyári szünet elteltével újból megkezdte tevékenységét. A szakosztály Semlyén Tivadarné szakavatott vezetésével fog továbbra is működni az eddiginél szélesebb keretek között. Az egyesület vezetősége felkéri mindazokat, akik a modern női tornát kultiváló szakosztályi munkában aktív részt kívánnak venni, jelenjenek meg vasárnap, f. hó 27-én délelőtt 11 órakor a Haggibbor klubhelyiségében tartandó megbeszélésen. Remélhető, hogy ebben az évben fokozottabb érdeklődés és ennek megfelelő siker fogja kísérni a női tornaszakosztály működését, amelynek programjába tartozik egy hazenacsapat felállítása is.

CFR—Universitatea, Romania—RMS Vasárnap délután folytatódna a városi sporttelepen a bajnoki mérkőzések. Mivel a Haggibbor az ünnep miatt ezúttal sem játszik, a futballszakosztály a fenti két mérkőzést tüzte ki programmal. A CFR—B mecs favoritja az egyetemiek, ennek dacára a vasutasokkal nem lehet biztosra venni s épen az U-t érte már többbizben kellemetlen meglepetés a CFR részére. — A Romania—RMS mecs szintén a bajnokcsapatnak kell megnyernie, különösen az elmúlt vasárnap mutatott formák alapján, de előre játszott mecs a futballban sohasem létezik.

A román atletikai szövetség november 2-án tartja alakuló közgyűlését. Az új alapszabályokat megküldték valamennyi kerületnek, hogy a közgyűlési kiküldöttek megfelelő tanulmányozása után szohassanak hozzá. A közgyűlés előreláthatólag sima lefolyású lesz, fontos azonban, hogy Luchidet az atletikai szakosztály vezetőjét, aki ellen rendkívül súlyos vádak hangzottak el, kirekeszték a közreműködésből legalább is addig, míg magát a vádak alól nem tisztázza.

Munkás sportaréna fölavatása Bukarestben. A romániai munkás sportszövetség szombaton avatja fel a munkásság áldozatkészségéből felépített modern sporttelepet a fővárosban. A sporttelep felavatásán az országos sportszövetség, továbbá a kormány is képviselteti magát. A pályavárató ünnepség első napján Nagyvárad bajnokcsapata a Törekvés egy munkásválogatottal méri össze erejét míg a győz-

tes vasárnap Románia bajnokcsapatával, a Venus-szal fog játszani. Az új munkás sporttelep felavatása jelentős eseménye nemcsak a romániai munkásporntnak, hanem általában a sportnak is hivatalos lesz a munkásság új rétegeinek is megadni a sportolás lehetőségét és megnyitni a fejlődés további útjait.

A Comitetul Central szenzációs határozatokat hozott legutóbbi ülésén. A magas testület, amelynek a sporthoz eddig sem volt sok köze és ezentul még kevesebb lesz. Mindenekelőtt foglalkozott a FSSR legfőbb fóruma a szövetség egyes tagjai által és ellen intézett sajtókampánnyal és kifogásolta, hogy személyes jellegű támadások látnak a sában napvilágot szövetségi vezetők en. (Dinu Cesianu ur, az FSSR vezetője, a nemzeti parasztpárt tagja, ugylátszik nem nagy barátja a sajtó nyilvánosságának). **Törölte a CC az FSSR és AAFAF** kebelébös azt a 3 nagyvárad bíró, akik magyar bírókurzus megtartását indítványozták. (Borzasztó büntet!) 11 társukat 15 havi feltüggesztéssel sújtották, 3-at pedig felmentett a szigorú hatóság. Megsemmisítette a „Dimineața” című lap ismert sportrovatvezetőjének, Vogel A-nak rehabilitálására vonatkozó fegyelmi bírósági határozatot és továbbra is eltöltötte Vogel minden sporttevékenységét. (Vogelnek egyetlen bűne, hogy állandóan ostromozza az FSSR néhány oda nemvaló funkcionáriusának tevékenységét). Végül felhatalmazta Lukidy, Lucescu és Silbermann CC-tagokat, hogy a „Keleti Újság” ellen sajtópört indítsanak a lapban megjelent támadó cikkek miatt. Egy ülésről elég ennyi tudósítás is, sporttal amugy sem foglalkoztak.

Apróhirdetések

UTAZO URAK figyelmébe!!! Vajdahunyadon a „Central” szállodat teljesen átalakítva okt. 1-től átvetttem. Pontos, tiszta kiszolgálás, kitűnő házikoszt. Utazó uraknak nagy kedvezmény.

CLUJON vendéglő berendezéssel betétség miat átadó, értekezni P. M. Viteazul 36. délután 3—5 között Janovitznál.

FRANCIA és német órákat ad a legjobb metodus szerint Rothné Piața Unirii I. emelet.

VASUTI állomásokon levő könyv és hírlap árusításainkhoz kaucióképes árusítókat keresünk. Fundația Reg. Mihai Cluj, P. Gárei.

MAGYAR román gépirást és fordítást otthon vállalok. Cím a kiadóban.

VEGYESKERESKEDÉSEM vasosztályához perfket egkedet keresek felvételre. Naftali Vilmos Blaj, Jud. Tárnava Mica.

SZÉPEN BUTOROZOTT szoba kiadó. Ferenz Jozsef ut 32 Preisler.

MOST felszabadult varróleány szálonban csekély díjazás ellenében állást vállalna, ahol praktizálhatna. Cimeket a kiadóba kérek.

KERESEK belvárosban egyszerű-konyhasi lakást, Ajánlatokat „Uj Kelet”-nyomdában.

ELEGÁNSAN butorozott 2 szoba uccára, emeleten. telefonnal azonnal kiadó. Egyetem-u. 2549—

ÁLLANDÓ megélhetést!! Magas kereset! elérhetnek egyes képviselők magánvevők látogatásával. Sürgös címközlés „Állandó kereset” jellegre Rudolf Mosse, Cluj címre. 2514—

ÉRTÉKES NEMET ÉS MAGYAR irodalmi és tudományos könyvek rendkívül olcsó árú eladók. Kereset-utca 6.

EGY jó állapotban levő férfi-téli kabát olcsó eladó. Magyar-utca 50, szuterén.

BENŐSÜLNÉ negyvenöt éves izraelita magánfőtisztviselő egzisztenciális kereskedelmi vagy gárvállalatba. Ajánlatokat „Lehetőleg özevgy” jellegre a kiadóba kér. 2530—

KÖZÉKORU JOBB NŐ irodai alkalmazást keres, kitűnő számoló, stenográfai, gépen HÁZVEZETŐNŐI ÁLLAST is elvállalna, Estünön főz, de elmenne vidékre is magános házhoz, esetleg öreg házaspárhoz. Cím: Goldberger Ignátné Oradea, Str. Fabricilor 15.

ROMÁN magyar gépiróné és magyar gépíró állást keres. Ajánlatokat „Gépiróné” jellegre a kiadóba kér.

Hirdessen az Uj Keletben

Berlini rádiókiállítás

ujdonságai. — Hálózati készülékek alkatrészek. — Friss raktár

Olcsó árak!

„CONSTRUCTIO”

CLUJ, Piața Unirii 32. — Telefon 83

Erkerézség
 Strada Baron L. Pop
 Telefon 9
 Ejel-telefon (ny)
 PROFIZETES

Egész évre
 Félévre
 Negyedévre
 Egy hónapra

X. évfolyam
 1929
 Október 24
 5690 év T

Nagy oper

Nem könnyű dolo nap óta Maniu Gy a miniszterelnökség pártklubokban. Hő gátása után közvetlen a kormány átszervez a sok tekintetben már a kormány megatától kezdve aktu mult év november és igalmas óra ut Maniu Gyula kez szág kormányzásána miniszterelnök sebté a kormányt. Bizony nyilatkozó kívánságó kész kormánylistából ruzával kihuztak s nak szorítottak helye képzéles szerint, ide csoport, vagy bizony nyugtatására jutottak. Azóta kerek egy e az „ideiglenesek”, ak dalomdíjul külföldi más magas méltóságó egyre erősebb gyöke re szívóssabban véde hogy a kormányból. Az „ideiglenesek” k r a tábornok, az egyk miniszter volt kényt lenni, azután lemond íg, hogy az ő helye bizonytalanabb a kor san erős szálak kötöt hoz, mintsem huzam lehetett volna a tiszt párti vezérékből regu nak Alevra lemondás napokig semmilyen v be a kormány össet hány nappal ezelőtt F pénzügyminiszter be Ez a lemondás azon kormány átszervezés a pénzügyminiszter k a ma miniszterek köz lenesen jutottak táro egyike azoknak, akik hosszabb időre rende össe az volt a „peo netesen sógora az uj Most azonban más nagy operáció előkez kezdődtek. Szükség tette, hogy a sebtébe kormánylista néhány ját korrigálják. Egy-összevonnak, keveseb stallumok száma s el bizonyos átcsoporto végrehajtani. A baj az operáció során ne elsőrendű érdekeit, cíók és csoportok ér fokozott mértékben venni. Bizonyos ekv tokra van szükség, zés során ama bizony csak fel ne boruljon ideig nyugalmi helyz den cáfolat ellenere, szik, hogy az egykori az egykori parasztpár de annál szívóssab h hegemoniáért, vagy e az egyensúlyért. Az átszervezés amug kat okozó akusát át lönböző érdekszálak, talmi és egyéb mom